

Politiskā reklāma

APVIENOTAIS SARAĶSTS
PROFESIONĀLI | REGIONĀLI | ZAĻI

Balviem ir izvēle

18.
SARAĶSTS

JURIS VIĻUMS
LATVIJAS ZAĻĀ PARTIJA

JĀNIS TRUPOVNIĒKS
LATVIJAS REĢIONU APVIENĪBA

LĪVIJA PLAVINSKA
LIEPĀJAS PARTIJA

ANDRIS BAČUKS

JURIS SAUKĀNS

Apmaksā APVIENOTAIS SARAĶSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija

Pārlicinies, vai abonēji

Paduguni nākamajiem mēnešiem!?

Nākamajā
Padugunī

- Gribēja kļūt par prezidentu
Saruna ar jauno skolotāju
- Rudens darbi siltumnīcā
Kas obligāti jāizdara

Covid-19

(14.septembris)
Balvu novads – 135
Alūksnes novads – 45
Gulbenes novads – 81
Ludzas novads – 110
Rēzeknes novads – 188
Madonas novads – 134

Paziņojums

AS “Balvu Energija” iepērk:

- ✓ Koksnes šķeldu (28 eiro/ber.m³).
- ✓ Zarus šķeldošanai, ceļa malā (18 eiro/ber.m³).
- ✓ Rupjās skaidas (18 eiro/ber.m³).

Samaksa uzreiz pēc piegādes.

Piegādes adrese: Bērzpils iela 30, Balvi.
Tālr. 29245699.

Tikšanās

17.septembrī plkst. 10.30 – 12.00
Balvu Kultūras un atpūtas centrā, Brīvības ielā 61,
iedzīvotāji tiek aicināti uz tikšanos

ar Eiropas Parlamenta vice-prezidentu, “Nacionālās apvienības”
politikā, ekonomikas zinātnu doktoru **Robertu Zīli**.

14.Saeimas “Nacionālās apvienības” Latgales saraksta deputātu
kandidātiem: E.Teirumnieku, M.Zeimuli, A.Ločmeli,
A.Mežali un J.Korsaku.

DISKUSIJAS TĒMA – Eiropas Savienības
geopolitikas krustcelēs.

Laipni aicināti visi interesenti!

*Reklāmu apmaksā “Nacionālā apvienība”

Nedēļas jautājums

Kādiem, jūsuprāt, jābūt Saeimas deputātiem?

Maruta Sprudzāne

MAIJA no Bērzpils pagasta: – Skaidrs, ka kuram katram nevajadzētu iekļūt Saeimā. Šiem deputātiem jābūt lemtspējīgiem un ar atbilstošu izglītību. Viņiem vajadzētu noteikt arī zināmu vecuma cenzu, teiksim, līdz gadiem 70. Nedaudz sekoju līdzīgai gaidāmajām vēlēšanām, lai gan biju domājusi, ka vispār nav vērts balsot. Laikam tomēr būs jāiet. Noteikti neskatīšos uz jauno partiju sarakstiem, būs jāizvēlas kāds no iepriekšējiem, labi zināmajiem.

VITĀLIJS no Balviem: – Uz vēlēšanām jāiet un jābalso! Esmu krievs, bet man ir Latvijas pilsonība. Domāju, ka deputātiem noteikti jābūt ar augstāko izglītību un jāzina valodas, vismaz trīs, jāpazīst un jāizprot sabiedrība un cilvēki. Ar cilvēkiem ir jārunā, viņi jāuzklausa un jāatbalsta. Lai kas notiktu un kur mēs dzīvotu, visos laikos cilvēkam ir jāpaliek cilvēcīgam.

IRĒNA no Balviem: – Deputātiem jābūt daudz savādākiem, jo mūsu sabiedrība sen vairs nekam netic. Paskatieties, kā dzīvo mūspuses cilvēki: pensionāri, invalīdi, ģimenes ar maziem bērniem, pārejie... Nav pietiekoši naudas pārtikai, jāuztraucas par rēķinu apmaksu, katru dienu veikalā jāredz cenu pieaugums. Manuprāt, deputātiem nebūtu tik svarīga augstākā izglītība, bet

tas, cik domājoši un izprotīgi viņi ir. Vēl neesmu pievērsusies deputātu sarakstiem, bet būs jāskatās un jādomā. Kas mani vairāk uzrunās, par to arī nobalsošu.

VERA no Balviem: – Klausos mediju ziņas, bet saprast, kuri būs tie atbilstošākie, ir grūti. Kuri tikai sola, ka naudas pietiks visam, dzīvī viss ies uz augšu, gan neticu. Līdz šim nekas daudz no viņu iepriekš solītā nav piepildījies. Taču vismaz patīkami, ka šī valdība bez gāšanas nostrādājusi visus četrus gadus. Paši deputāti saka, ka viņi strādā tautas labā. Runā skaisti, tāpat kā padomju laikos. Tikai žēl, ka nevar zināt un redzēt, kur šāda tauta atrodas.

Runā skaisti, tāpat kā padomju laikos. Tikai žēl, ka nevar zināt un redzēt, kur šāda tauta atrodas.

VALIJA no Rekovas: – Diemžēl šie deputāti nepārzina reālo dzīvi. Ja arī viņi brauc vizītēs, tad redz tikai sakārtotākos un labākos uzņēmumus, tiekas ar veiksmīgākajiem cilvēkiem. Lai pabrauc pa lauku nomalēm bez iepriekšēja pieteikuma un tiekas ar parastajiem cilvēkiem. Viņi neko tādu neredz un nezina! Noteikti vajadzētu būt arī profesionāļiem, nevar pianists būt ministrs. Piecu ballu sistēmā

līdzšinējās Saeimas darbu vērtēju ar '3'.

MANA NEDĒĻA

Lai gan darba ziņā nedēļa bija saspringta, jo pastāvīgo izmaiņu dēļ vēl nav sastādīts pat stundu saraksts, to priecīgāku padarīja atmiņas par sestdien notikušo pašdarbības kolektīvu balli "Asteru ziedos". Priecājos, ka šogad daudzi bērni, pat vairāk nekā iepriekšējā gadā, uzsākuši mācības mūsu skolas 1.klasē. Arī pedagogu kolektīvs ir nokomplektēts. Mazliet uztrauca tik agri uznākušais aukstums. Taču, lai skolēni nesaltu, esam sākuši nedaudz kurināt. Šonedēļ svinēju savu dzimšanas dienu, kas iesākās ar jauku zvanu no labas paziņas. Priecēja arī labie laikapstākļi. No rīta, sanesusi mājās ķirbjus sava jaunā suniņa Argo pavadībā, devos uz darbu, jo vakaros mājās pārrodos tumsā, tādēļ dārza darbi izpaliek. Dzimšanas dienā saņēmu jaukus apsveikumus no kolēģiem. Atzīmējot manus svētkus, pirms mācību stundām kopā pasēdējām pie kafijas tases. Sestdien dzimšanas dienas balli nerīkošu, jo bērni nevarēs ierasties, taču noteikti apmeklēšu kādu no skaitajiem "Upītes uobeļduorza" pasākumiem, kas paredzēti nedēļas nogalē.

MARIJA BUKŠA, Baltinavas Mūzikas skolas direktore

No vēstulēm

Bērni ir ķilnieki

Skolotāju cīņā par tiesībām uz taisnīgu atbildību un politiķu nespēju nodrošināt konstitucionālu principu ir aizmirsts pats galvenais – bērna tiesības uz izglītību. Skolotājiem ir visas tiesības īstenot ieceri par gaidāmo beztermiņa streiku no 19.septembra, taču bērniem no tā nebūtu jācieš. Šajā gadījumā saduras divas Satversmē nostiprinātas tiesības – skolotāju tiesības streikot un bērnu tiesības uz izglītību. Tiesībsarga ieskatā, bērniem no tā, ka skolotāji streiko, nebūtu jācieš. Tas ir valsts un pašvaldības pienākums nodrošināt bērniem izglītību. Savukārt situācijā, kad tas netiek nodrošināts, vecākiem ir pilnas tiesības vērsties pašvaldībā un administratīvajā rajona tiesā ar prasību pēc kompensējošiem mehānismiem.

"Gaidāmais izglītības un zinātnes darbinieku streiks lielā mērā ir mūsu politiķu neizdarības vai negribēšanas sekas. Skumji vērot, kā priekšvēlēšanu gaisotnē notiek politiskas spēlītes ap tik nopietnu un atbildīgu jautājumu kā mūsu bērnu izglītību," uzsver tiesībsargs Juris Jansons. Nav izprotams, kāpēc Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība (LIZDA) nogaidīja līdz jaunā mācību gada sākumam un priekšvēlēšanu laikam, lai uzsāktu streiku un izdarītu spiedienu uz politiķiem, lai tie pildītu Satversmē rakstīto atbildību, gan arī citos tiesību aktos noteikto. Skolotājiem ir visas tiesības iestāties par taisnīgu atalgojumu. Politiķu nespējas retorika te ir nevietā. Taču streikam izvēlētais laiks nostāda

izglītības procesā iesaistītos dalībniekus – šajā gadījumā skolēnus un viņu vecākus – nevienlīdzīgā pozīcijā. Būtībā tā ir šantāža. Skolotāju intereses tiek aizstāvētas uz bērnu izglītības rēķina, kas, tiesībsarga ieskatā, nav pieļaujami. Izglītības un zinātnes ministrijai vairāk uzmanības būtu jāvelta izglītības politikas jautājumiem, nevis naudas administrēšanai starp izglītības iestādēm. Tas ir pašvaldību pienākums.

"Ši ir kārtējā reize, kad mēs nespējam vienoties par valstiski svarīgu jautājumu risināšanu, kuras rezultātā cietīs viens no stūrakmeņiem – mūsu bērnu izglītības kvalitāte. Mēs nedrīkstam aizmirst, ka aizvadītos divus gadus izglītības process jau tā bija sarežģīts saistībā ar Covid-19 pandēmijas ierobežojumiem izglītības iestādēs. Esošā situācija nekādi neveicina valsts ilgtspēju," norāda J.Jansons. Kā zināms, nespējot rast kompromisu starp Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrību un Izglītības un zinātnes ministriju, no 19.septembra plānots izglītības un zinātnes darbinieku beztermiņa streiks. Kā pamats tam ir iepriekš definētu pedagogu atalgojuma principu neievērošana un darba slodzes sabalansēšana.

EDGARS LĀKUTIS

Ar sevi sevi

*Gaismas vērtos dāsnos brīžos
Radi mieru, sirdī prieku,
Dari saprotamas lietas,
Radi sevi pašai sev.*

*Dažreiz varbūt savā prātā
Skati sevi, savu dzīvi –*

Lasītāji!

Kļūstiet arī par rakstītājiem, jo visas jūsu vēstules katrā mēneša beigās tiks izvērtētas un mūsdiā labākā saņem redakcijas pārsteiguma balvu. Ielāgojiet, ka balvas saņemt varēs tikai tie rakstītāji, kuru vārdus mēs zināsim – tāpēc nerakstiet anonīmas vēstules.

*Satraukumu, bažu pilnu,
Gaistošu un netveramu.*

*Gaismu savieno ar prātu –
Tad tas stāsies, domas vērsies,
Pārstās joņot, pārstās skriet,
Atklāsme segs sevi vaļā.*

*Ieraugi, kā sapņi stājas
Blakus viedai gudrībai,
Ieraugi, kā viedums nāk
Tavā sirdī brīdī istā.*

*Sajūti, kā sirds tev zina
Visu, kas tev jāzin būtu.
Sajūti, kā viedums sniedz
Saskaņu ar sevi sevi.*

*Velti sevi savai gaitai –
Saskanīgai, aptverošai.
Lai, lai visi tavi spēki
Sauli, veiksmi dzīvē klāj.*

AUSTRA

Sūtiet mums vēstules arī elektroniski: vaduguns@apollo.lv

Automātiskais atbildētājs
64520961

Hallo!

"Ir jau rudens, bet, manuprāt, kamēr nav uznākusi kārtīga salna un puķes nosalušas, nevajadzētu tās noņemt. Skatījos, kā Balvos trešdienas rītā pa ielu brauca traktoritis un divi vīriēši ņēma nost lielos podus no stabiem. Puķes bija vēl tik košas un ziedošas, vienmēr sevi priecājos, braucot ar mašīnu. Patiešām žēl, ka tā! Vai tad tik ļoti jāsteidzas visu novākt, ja vēl ir ziedi? Cik vispār izmaksā puķu stādīšana un kopšana sezonā, ko sakarina lielajos stabos?" uzklusijām Balvu iedzīvotājas telefona zvanu redakcijai.

"Man nekas nav pret latgalisko izloksni. Lai tajā runā un raksta visi, kuri to prot. Taču uzskatu, ka iestādēs, laikrakstos vai citos masu medijos mūsu valstī ir jārunā un jāraksta latviešu literārajā valodā, kas noteikta valstī par oficiālo. Saprotu, ka tagad notiek visādi projekti, tur ir zināmi nosacījumi, bet, piedodiet, likt visiem lasīt latgalisko stilu ir nevietā. Žurnālisti ir centušies, sarakstījuši interesantus gabalus, bet kāds no tā labums, ja nevar izlasīt un saprast?" teica kāds neapmierināts vīrietis.

Līdzīgu viedokli pauda vēl kāds lasītājs: "Jūsu laikraksta

abonēšana nemaksā tik lēti. Es arī gribu to izlasīt, turklāt visu avīzi! Bet paliku to neizlasot. Ja kāds grib, lai lasa latgaliskās grāmatas, bet avīzi mūsu pagastā lasa visi!"

No redakcijas. Saņēmam vairākus neapmierinātu lasītāju komentārus par latgaliskajā izloksnē publicētajiem materiāliem. Skaidrojam, ka šīs publikācijas tapušas ar Mediju atbalsta fondu, un projektu nosacījumi ietver vēlmi popularizēt latgalisko. Ņemot vērā lasītāju teikto, divas projekta publikācijas saīsinātā veidā nopublicējam arī latviešu literārajā valodā ("V", 13.sept.).

Saruna

Balvenieši var uzelpot – līdz janvārim apkures tarifs nemainīsies

Sanita Karavoičika

Dienas kļūst arvien drēgnākas, kas liecina par to, ka drīzumā sāksies jaunā apkures sezona. Kāda tā gaidāma? Izaicinoša – tā par nākamo apkures sezonu var teikt ikvienā Latvijas vietā. Izņēmums nav arī Balvu novads. Kara un pasaulē notikumu dēļ jau tagad piedzīvojam lielu cenu kāpumu, bet, kā sola Saeimas politiķi, tas vēl nav viss – priekšā vismaz divi bargie gadi, kad jostas nāksies savilkt vēl ciešāk. Cik cieši tās nāksies savilkt pie mums, saruna ar Balvu novada domes priekšsēdētāju SERGEJU MAKSIMOVU.

Kāda situācija pašvaldības iestādēs ir šobrīd, gatavojoties jaunajai apkures sezonai?

-Esam stipri, jo esam vienoti! Grūti laiki veido stiprus cilvēkus! Esam apkopējuši aktuālāko informāciju par to, cik daudz malkas un apkures materiālu sagādāts katrā iestādē. Situācija ir dažāda. Vairāku iestāžu vadītājiem esošā situācija rada nemieru – Viduču pamatskolā no apkures sezonai nepieciešamajiem 200 m³ šobrīd ir 30, iestādēm Šķilbēnu pagastā pietrūkst 300m³ malkas, Rugāju vidusskolai – 450 m³. Tomēr lielākā daļa iestāžu sezonai, varētu teikt, ir gatavas. Tikko noslēdzās iepirkumu procedūra 24 iepirkumu lotēs (daļās), 23 lotēs nepieteicās neviens, bet, pateicoties pagasta pārvaldnieces aktivitātei un spējai uzrunāt, Krišjāņu pagastā pieteicās viens uzņēmējs, kurš bija gatavs piegādāt 381 kubikmetru malkas par 82 eiro kubikmetrā. Diemžēl tehnisku iemeslu dēļ līgumu noslēgt nevarēja. Par cenu runājot, – ja gada sākumā kurinājām par 21 eiro m³, tad šobrīd malku ir jāiepērk par 82 eiro. Tas ir četrciņš dārgāk nekā gada sākumā.

Šķiet, ka problēmai esat atraduši risinājumu, jo nupat beidzies iepirkums par apauguma noņemšanu uz vairākām pašvaldībām piederošajām zemes vienībām. Tātad pieņemts lēmums zāgēt pašiem savu malku?

-Jā, tā tas ir. Veiksmīgi noslēdzies iepirkumu par apauguma noņemšanu lauksaimniecības zemēs. Piecās iepirkuma daļās uzvarēja divas firmas, kas kurināmo koksni nozāgēs un saliks krautuvēs. Viena firma apņēmas to izdarīt par 16 eiro m³ (visas cenas minētas bez PVN), otra – par 17 eiro m³, savukārt koku un krūmu zarus – par 11 vai 12 eiro m³. Abi uzņēmēji ir sākuši darbu un oktobra sākumā šajos objektos darbus pabeigs. Tieši tādēļ var saprast citu uzņēmēju neapmierinātību un uztraukumu, kuri kurināmo koksni bija gatavi zāgēt par 27,20 vai 30 eiro par m³.

Kur šis sazāgētais kokmateriāls nonāks?

-Ar iegūto kokmateriālu plānojam nodrošināt iestādes, kurām tas nepieciešams šai apkures sezonai. Šobrīd pietrūkst vairāk nekā 3000 m³. Pagājušonedēļ sākās intensīvs darbs, un jau tuvākajā laikā tiks noņemts apaugums 49,838 ha zemes, kas atrodas Vecumu, Kupravas, Tilžas, Viksnas un Vectilžas pagastos. Prognozējam, ka mēs varētu iegūt līdz 5 tūkstošiem kubikmetru malkas. Paraleli tam pagastu pārvalžu vadītāji un nekustamo īpašumu nodaļas speciālisti meklē papildus pašvaldības īpašumus, kuros varētu rīkot izsoles apaugumu noņemšanai lauksaimniecības zemēs. Šobrīd aicināšu deputātus izskatīt iespēju šādi sagādāt malku šai un arī nākamajai sezonai visām savām iestādēm, bet, kad tas būs izdarīts, veidot uzkrājumus. Kopā visai sezonai Balvu novada pašvaldību iestādēm nepieciešams vairāk nekā 13 000 m³ malkas. Ir acīmredzama starpība starp koksnes nozāgēšanu par 17 eiro m³ un piegādi uz iestādi no krautuves (atkarībā no attāluma, līdz 10 eiro par m³), kas veido kopējo summu 27 eiro m³, un šobrīd piedāvāto cenu – 82 eiro par m³. Pagaidām ir jautājums, kur šie uzkrājumi tiks veidoti – Balvos vai kur citur? Kā zināms, šobrīd malka ir tik vērtā, ka atstāt to kaut kur tālu mežā nav droši, tie ir riski. Taču mežā nav tikai malka. Kubulos būs izsole, kur zāgēs mežu ar interesantu nosaukumu “Stacijas skola”. Tur ir gan priede, gan egle, gan bērzs – vārdu sakot, lietaskoks. Mēs to plānojam pārdot izsolē. Vienīgā bēda ir tā, ka mēs iegūsim naudu, bet malku mums neviens īsti negrib piedāvāt. Nekurināsim taču ar banknotēm. Skatot šī brīža situāciju domes komitejās, deputāti piekrita, ka iegūtie zari, ja nepieciešams, arī daļa malkas, jānodod “Balvu Enerģijai” kurināmo resursu drošības spilvenam. No šai apkures sezonai nepieciešamajiem 50 tūkstošiem berkubiem šķeldas līgums noslēgts par 20 tūkstošu berkubu piegādi, notiek sarunas vēl par 10. Šobrīd “Balvu Enerģijai” ir zināms risks – kamēr šķeldas nav krautuvē, tikmēr nevaram būt 100% droši, ka ir, ar ko kurināt.

Varbūt pašvaldībai izdevīgāk šķeldot pašai?

-Varam, bet nav vajadzības un nepieciešamības. Pašvaldība sagādās zarus, kas izžūs, un brīdī, kad “Balvu Enerģijai” būs nepieciešamība, mēs atradīsim iespēju, kā tos nodot uzņēmuma rīcībā. Nebūs tā, ka sēdēsīm uz savas zaru čupas un, izsludinot konkursu, kāds tos nopirks un aizvedīs uz Lietuvu vai Igauniju, bet balvenieši sals. Jāsaglabā miers, jo nekāda energokrīze mums nedraud. Svarīgākais šobrīd ir drošība. Drošības spilvens mums ir, taču turpināsim strādāt šajā virzienā un runāsim ar deputātiem.

Pēdējā laikā teju visi iepirkumi malkai noslēgušies bez rezultāta – nav pieteikusies neviena firma. Ar ko tas skaidrojams?

-Situācija ir tāda, kāda tā ir. No vienas puses, procesus ietekmē garās iepirkuma procedūras, no otras – nestabilā situācija. Nepārdodot malku tagad, ar katru dienu uzņēmējs var iegūt lielāku peļņu. Mazliet nogaidot, viņš par kubu, iespējams, jau varētu saņemt 92 eiro. Cik tas būs liels ieguvums vai zaudējums, grūti teikt, jo cena varētu arī krist. Uzņēmējam viens no galvenajiem mērķiem ir sniegt pakalpojumu, savukārt otrs – gūt lielāku peļņu. Protams, ja skolā saltu bērni, malku mums noteikti pārdotu. Taču šobrīd uzņēmējiem nav nekādu sirdsapziņas pārmetumu.

Atgriežoties pie “Balvu Enerģijas”, pavasarī rakstījām, ka novada deputāti pieņēmuši lēmumu izpirkt atlikušās daļas. Vai uzņēmums jau 100% nonācis

Politiskā reklāma

Saimnieki savā zemē

Šogad apirt 35 gadi, kopš esmu BALVENIETIS. Šajā laikā pilsētā, novadā un valstī daudz kas ir mainījies. Latvija ir kļuvusi brīva, novads gājis dažādus attīstības posmus, pilsēta ir kļuvusi sakoptāka. Tas viss, pateicoties Latvijas iedzīvotāju neatlaidīgam darbam. Man prieks, ka arī es ar savu darbu esmu nesis ieguldījumu attīstībā.

Arī turpmāk viss labais un skaistais jāveido pašiem. Rīgas kungi mūsu vietā to nedarīs, lai gan pirms vēlēšanām brauc un sola daudz. Nedrīkst palikt malā un noskatīties uz notiekošo, tāpēc esmu izlēmis izmantot iespēju kandidēt 14. Saeimas vēlēšanās Zaļo un Zemnieku Savienības Latgales sarakstā, kur redzu cilvēkus, kas spēj darīt. Lai visiem būtu vienlīdzīga iespēja dzīvot, iegūt izglītību, godīgi strādāt, audzināt bērnus un pavadīt nodrošinātas un mierīgas vecumdienas.

Manas galvenās prioritātes ir **DROŠĪBA**, kas sākas ar Austrumu robežas, kas ir arī Eiropas Savienības robeža, sakārtošanu un pierobežas attīstīšanu. **TAUTSAIMNIECĪBA**, kur viss sākas ar infrastruktūras sakārtošanu, galvenais ir ceļu sakārtošana, lai no novadu centriem varētu nokļūt uz visām pusēm, nebijot transportlīdzekļus un savu veselību, kas īpaši aktuāli Balvu novadā. Arī **ENERĢĒTISKĀ NEATKARĪBA** – prioritāte šajā ģeopolitiskajā situācijā. Mēs dzīvojam reģionā, kur ir pieejama koksne, iespēja izmantot saules un vēja enerģiju, bet to jā dara gudri un tālredzīgi. **IZGLĪTOTA SABIEDRĪBA**, jo izglītībai jābūt pieejamai visiem, lai skolas tiktu nodrošinātas ar pedagogiem un mācību līdzekļiem.

Visi kopā veidosim drošu, zaļu un pārtikušu Latviju. Visiem pārējiem deputātu kandidātiem novēlu būt godīgiem un atbildīgiem šajā laikā, jo viss reiz sākas un viss reiz beidzas. Pēc vēlēšanām visiem būs jādzīvo un jāstrādā mūsu kopējās labklājības labā. Visus vēlētiesīgos iedzīvotājus aicinu 1.oktobrī piedalīties Saeimas vēlēšanās un izdarīt savu izvēli, jo, tikai piedaloties, mēs varam kopīgi veidot mūsu nākotni.

16.septembrī plkst. 19.00 ZZS aicina visus Balvu novada iedzīvotājus apmeklēt grupas “Pārnovadnieki” koncertu Balvu Kultūras un atpūtas centrā. Ieeja brīva. Koncerts būs brīnišķīgs!

*Politisko reklāmu apmaksā Zaļo un Zemnieku savienība

Andrejs Kindzulis,
Zaļo un Zemnieku savienības
Latgales saraksta Nr.3
deputāta kandidāts Nr.16

pašvaldības īpašumā?

-Nē, nav. Mums ir izlīgums tiesā par šī uzņēmuma nonākšanu pašvaldības 100% īpašumā. Sastādījām maksājumu grafiku uz trīs gadiem, taču ļoti iespējams, ka viss notiks ātrāk. Ņemot vērā, ka “Balvu Enerģija” ir stratēģiski svarīgs uzņēmums, iespējams, samaksāsim visu summu gada beigās vai nākamā gada sākumā. Jebkurā gadījumā sākotnēji noteiktie trīs gadi, kuru laikā pašvaldība apņēmas segt visu summu, bija mūsu drošībai. Bija grūti prognozēt, kā pildīsies novada budžets. Nav izslēgts, ka, ietaupot uz malkas rēķina, spēsim ieguldīt pilnīgā “Balvu Enerģijas” pārņemšanā.

Apkures rēķini ir un joprojām paliek aktuāls jautājums, kas satrauc novada iedzīvotājus. Regulatoram jau iesniegti jaunie apkures tarifi?

-Balvu pilsētai tas tiks izdarīts šomēnes. Iepriekšējais tarifs bija 51,51 eiro par megavatstundu, jaunais tarifs varētu būt 88,77 eiro (ar valsts atbalstu 78,39). Tātad iespējamais sadārdzinājums ir par 45,72%. Taču līdz brīdim, kad regulators šos jaunus tarifus apstiprinās, paies vismaz 2-3 mēneši, kā tas parasti notiek. Tādēļ “Balvu Enerģijas” vadītājs Sandris Šalajevs prognozē, ka līdz jaunajam 2023.gadam pilsētniekiem apkures tarifs nemainīsies. Visur citur novadā, kur apkure nodrošina pašvaldība, tarifi pārskatīti un mainīti jau gada sākumā, tādēļ šajā apkures sezonā līdz pat nākamā gada pavasarim tarifs nemainīsies. Runājot par “Balvu Enerģiju”, varu pastāstīt, ka esam pateicīgi SIA “Balvi Flora” vadības atbalstam, sagādājot šķeldas materiālu. Pateicamies par atbalstu Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras pārstāvim Ukrainā, šobrīd notiek sarunas ar Ukrainas uzņēmējiem par saulespuķu vai salmu granulu piegādi. Iespējams, tās mēs varētu veiksmīgi izmantot kā kurināmo šķeldas vietā. Tiesa, jāpārbauda, vai tam piemēroti apkures katli.

Cik liela daļa no šī iespējamā sadārdzinājuma ir pašvaldības lēmums iegādāties visas “Balvu Enerģijas” kapitāldaļas?

-Nekāda sakara ar tarifa palielinājuma šim lēmumam nav un nevar būt. Ja kāds par to runā, tad viņš ir vai nu provokators, vai ne pārāk finansiāli izglītots cilvēks. Iegūstot vairāk akciju, pašvaldība spēj iegūt lielāku ietekmi uzņēmumā un gūt lielāku enerģētisko drošību Balvu pilsētā.

Prognozējot lielu cenu kāpumu, valsts parūpējusies par atbalstu iedzīvotājiem. Tie, kas saglabājuši malkas un kurināmā iepirkuma dokumentus, varēs saņemt vairāk nekā tie, kuriem dokumentu par malkas iegādi nav. Taču, cik mēs zinām, īpaši pie mums, Latgalē, malkas piegādātāji uz dokumentu izsniegšanu nav īpaši naski...

-Šeit gribētu oponentēt. Jebkurš zemnieks, uzņēmums, pat kaimiņš, kurš pārdod malku, var izsniegt dokumentu. Mēs nedrīkstam pieļaut domu, ka kāds Latvijā tirgo malku, neizsniedzot dokumentus.

* Turpinājums 4.lpp.

Saruna

Balvenieši var uzelpot – līdz janvārim apkures tarifs nemainīsies

* Sākums 3.lpp.

Tad kur ir problēma? Kāpēc tos neizsniedz?

-Tāpēc, ka neviens neprasa. Vai tā ir zemnieku saimniecība, vai cita juridiska persona, nav nekādu problēmu izsniegt apliecināšanu dokumentu par malkas iegādi. Mēs paši esam pieradinājuši uzņēmējus neizsniegt kvītis. Viņiem visiem ir izcelsmes dokumenti, ir izmaksas, ko uzņēmēji noraksta uz malkas iegādi, un nav nekādu problēmu. Ja malku pārdod fiziskai personai, jāpielieto 11% PVN. Iespējams, tas ir iemesls, kāpēc iedzīvotāji izvēlas nepieprasīt malkas pirkumu apliecināšanu dokumentu. Nevienam malkas kubikmetru, pat koku, šobrīd Latvijā neatļauj nosiegt bez atļaujas, jo tā var nonākt arī pie kriminālatbildības. Tātad šim uzņēmējam ir likumīgs, legāls malkas iegādes avots, ko viņš var legāli arī notirgot jebkuram iedzīvotājam.

Runājot par valsts atbalstu, vai cilvēkiem tādā vajadzīgs, neizvērtējot katru ienākumu vai īpašumu? Vairbūt vajadzēja palīdzēt tikai tiem, kuriem patiešām spiedīgi apstākļi?

-Nedomāju, ka būtu jānosoda cilvēks, kurš parūpējies par sevi, savu sociālo un ekonomisko drošību, iegādājoties kādu īpašumu. Manuprāt, šāds vienreizējs pabalsts ir godīgs. Vairbūt diskutējams jautājums, cik lietderīgs?

Kā vēl novada pašvaldība gatava atbalstīt savus iedzīvotājus?

-Ar skolēnu brīvpusdienām bez vecāku līdzmaksājuma. Iepriekš brīvpusdienas visiem skolēniem nodrošināja Viļakas, Baltinavas un Rugāju novados, bet Balvos – daļēji. Šobrīd, neskatoties uz ekonomisko situāciju, esam panākuši politisku vienošanos, ka brīvpusdienas būs pilnīgi visiem, kuri mācās Balvu novada skolās. Cik pašvaldībai tas izmaksā? Piemēram, tikai pusdienas Balvu sākumskolā mums izmaksās 408 tūkstošus eiro gadā, Balvu Profesionālajā un vispārīgizglītojošajā vidusskolā – 269,71 tūkstoši, Balvu Valsts ģimnāzijā – 342,999 tūkstošus eiro. Kopumā tas ir vairāk nekā miljons eiro gadā. Un te es gribētu teikt, ka pašvaldība neplāno ieviest vecāku līdzfinansējumu, kā tas tiek izskatīts citās nabadzīgās pilsētās. Ja mēs ieviestu līdzfinansējumu kaut viena eiro apmērā, tad no Balvu sākumskolas vien dienā iegūtu 459 eiro, gadā – 89 tūkstošus. Tā ir nauda, kuru pašvaldības attīstītāji un ekonomisti labprāt liktu lietā. Jāpiemin, ka ir skolas, kurās ir tradīcija sagādāt kartupeļu vai biešu maisu, bet tā var būt tikai skolas vecāku brīvprātīgā iniciatīva. Mēs ar sievu šogad uz skolu vedīsim divus maisus kartupeļu.

Šogad skolēnu vecāki 1.septembrī saņēma arī dāvanu kartes kancelejas preču iegādei. Tas bija vienreizējs atbalsts?

-Balvu novada pašvaldība pieņēmusi lēmumu katru gadu uz 1.septembri piešķirt šādu atbalstu. Tas ir viens no atbalsta veidiem, bet ne vienreizējs. Kopumā tika izsniegtas 1900 dāvanu kartes, un tā nav kampaņa pirms vēlēšanām, bet jaunā novada iniciatīva, kuru pārņēma no novadiem, kur šādu praksi iepriekš pielietoja. Sadarbībā ar sociālo pārvaldi, pašvaldība finansēja 28 500 eiro (tai skaitā PVN) kancelejas preču iegādei. Domāju, gan vecāki, gan skolotāji un citi iedzīvotāji saprot, ka par 15 eiro nodrošināt skolēnu ar kancelejas precēm visam mācību gadam nevar, bet tas ir vismaz neliels atbalsts vecākiem. Jau izskanējusi neapmierinātība, kāpēc dāvanu karti nevar atprečot, piemēram, veikalos "Litiņa" vai "Zvaigzne ABC". Atbilde ir, – tāpēc, ka šie uzņēmumi nepieņemas iepirkumam. Kāpēc uzņēmēji to neizdara? Acīmredzot viņiem ir savi argumenti, ar dažiem to esam pārrunājuši un noskaidrojām iemeslus. "Balvu bildes" pauda gatavību piedalīties iepirkumā un nodrošināt nepieciešamās kancelejas preces. Lai mazinātu uzņēmēju un vecāku spriedzi, nākamreiz esmu gatavs rosināt uzņēmējiem iesniegt kopīgu piedāvājumu. Ja uzņēmējiem pietiktu apņēmības apvienoties, preces varētu iegādāties vairākos veikalos, ja nē, katrs iesniegs savu piedāvājumu atsevišķi. Saprotam, ka šis iepirkums ir jāpildveido, nosakot lielākus drošības pasākumus kartēm, kā arī vecāki aicināja dot iespēju karti atprečot pa daļām. Daudzi jautā, kādēļ nevarējām izsniegt kartes vasarā? Tādēļ, ka nav zināms skolēnu

skaitis, un bieži vecāki nolemj mainīt dzīvesvietu, uzsākot vai arī pārtraucot mācības Balvu novada skolās.

Domājot par līdzekļu ekonomiju, vairākas Latvijas pašvaldības ieviesušas taupības pasākumus – izņēmuma nav arī Balvu novada pašvaldība. Jau kopš augusta beigām pilsētā vakara stundās deg katru otrā laterna. Tas devis rezultātus?

-Rezultātu devis jau tas, ka laternās uzstādītas LED lampas. Ja iepriekš vasaras mēnesī par apgaismojumu Balvu pilsētā maksājām 13-15 tūkstošus eiro, tad šogad rēķins ir aptuveni 6 tūkstoši eiro. Un tas viss, neskatoties uz būtisko elektroenerģijas sadārdzinājumu.

Ar ko jāreķinās Balvu un Viļakas iedzīvotājiem rudenī un ziemā periodā? Apgaismojumu taupīsim vēl vairāk?

-Jārēķinās, ka ielās ar mazāku intensitāti naktī kāda laika periodā, piemēram, no pulksten 12 līdz 5 rītā, apgaismojumu izslēgsim pavisam vai, iespējams, atstāsim vienu, divas iedegtas laternas. Šobrīd iedzīvotāji ir diezgan saprotoši un nevainā, ka nav apgaismojuma. Taču šie ierobežojumi, protams, neattieksies uz svētku reizēm.

Viens no pēdējā laika svarīgākajiem jautājumiem, par ko diskutējat sapulcēs, ir pašvaldības darbinieku atalgojums. Deputāti vairākkārt uzsvēruši, ka tas jāpaaugstina.

-Šobrīd valstī mainās atalgojuma un arī sociālo nodokļu sistēma. Mums ir darbinieki, kuri strādā nepilnu slodzi, un par viņiem pašvaldībai nodokļos 2022. gada pirmajā kvartālā bija jāsamaksā 17 tūkstoši eiro. Tas ir daudz vai maz? Nav maz, tādēļ skatāmies, kā nodarbināt cilvēkus ar nepilnu slodzi, pārdalot pienākumus un noslogojot papildu darba dienu. Ņemsim par piemēru kapu pārzini. Vienam atalgojums 100 eiro, otram – arī 100, taču mums par viņu jāsamaksā 100 eiro algā un 100 eiro nodoklis. Tāpēc bija diskusija, ka varētu būt viens kapu uzraugs piecās kapsētās. Šobrīd pašvaldībā strādā vairāk nekā 1000 darbinieku, tajā skaitā ir arī skolotāji ar slodzi 0,1 un interešu izglītības pulciņu vadītāji, kuri pasniedz nodarbības divas stundas nedēļā. Esam samazinājuši darbinieku skaitu, piemēram, grāmatvedības, izglītības nodaļā. Ja darbinieki aiziet pensijā vai izdomā mainīt nodarbošanos, tikai ar retiem izņēmumiem ņemam jaunus. Bet, atgriežoties pie algu jautājuma, turpinām darbinieku darba pienākumu un atalgojumu pārskatīšanu. Autovadītājam, kuram ir atbilstošās kategorijas tiesības un kurš var vadīt autobusu, privātajā sektorā piedāvā krietni augstāku atalgojumu. Viņam uzticam pašu dārgāko, kas mums ir – bērņus. Pašvaldībai

jāalgo atbildīgākais cilvēks, bet, ja gribam atbildīgu cilvēku, viņam jāsamaksā atbilstošs atalgojums.

Jūs patiešām domājat, ka privātajā sektorā pie mums, Latgalē, darba devējs spēj maksāt un maksā krietni augstāku atalgojumu nekā pašvaldībā?

-Pajautājiet uzņēmējiem un pārliecinieties. Manuprāt, ir pareizi, ka uzņēmēji maksā lielāku atalgojumu nekā valsts pārvalde. Šobrīd arī mūsu novadā daudzi uzņēmēji maksā daudz lielākas algas nekā pašvaldības iestādēs. Bieži saskaramies ar izaicinājumu, kā atrast labu darbinieku, piedāvājot nekonkurētspējīgu darba samaksu. Katram darbam jābūt cienīgi atalgotam, arī valsts un pašvaldības pārvaldē.

Tiek plānots paaugstināt atalgojumu konkrētiem darbiniekiem vai visiem?

-Jautājums par pašvaldību darbinieku algām aktualizējās, kad apstiprinājām atalgojumu Lazdukalna un Rugāju pagastu pārvaldes vadītājiem. Deputātu vairākums izlēma, ka viņai tas būs vislielākais, bet mēs tikāmies ar pagastu pārvalžu vadītājiem un izrunājām šo situāciju. Piekritu, ka šobrīd, salīdzinājumā ar citiem, tas ir netaisnīgi. Tai pat laikā arī Susāju un Vecumu pagastā ir viens pārvaldnieks uz diviem pagastiem. Bijām gatavi pārskatīt atalgojumu jau šī gada budžetā, uz ko pagastu pārvalžu vadītāji praktiski vienbalsīgi pateica, ka viņi nav gatavi paaugstināt tikai savas algas, ja netiek pārskatīta darbinieku nodarbinātība, pienākumi un arī atalgojums.

Kā izvērtēt, cik liela alga katram pagasta pārvaldniekam jāsaņem, ja pagasti atšķiras?

-Sanāksmē vienojāmies izstrādāt kritērijus – teritorijas lielums, iedzīvotāju skaits, cik liela komunālā saimniecība, skolēnu pārvaldījumi, atdzelošanas vai attīrīšanas iekārtas, daudzdzīvokļu fonds. Svarīgi, lai nenonākam situācijā, kā daži joko, ka kādam vēl būs jāpiemaksā, lai viņam ļauj strādāt par pagasta pārvaldnieku.

Politīki nebeidz skandināt, ka nākamie divi gadi tautai būs ļoti smagi. Ko teikt iedzīvotājiem, kuri ar bažām gaida, kas notiks tālāk?

-Aicinu iedzīvotājus būt mierīgiem, – mēs kopā vienoti spēsim palīdzēt visiem, kuriem tas būs nepieciešams. Ko nozīmē smags gads? Piekritu, ka jāreķinās ar apkures, elektrības, arī pārtikas un citu sadzīves preču sadārdzinājumu – tas ir liels izaicinājums. Taču problēmas, kuras var atrisināt ar naudu, nav problēmas, tie ir finanšu izdevumi, kuri mums kopīgi jāatrisina. Svarīgi, lai mums nav situāciju, kuras nespējam atrisināt ar naudu, jo nauda ir visvieglāk atjaunojamais resurss. Katrai iestādei ir izdevumi, kuri varam samazināt, vai kaut kas, no kā iespējams atteikties. Mēs esam pārdzīvojuši 90-tos gadus, mūsu vecāki un vecvecāki – kara gadus. Svarīgākais, lai ir miers! Jābūt iecietīgiem starp iedzīvotājiem, tautībām, atšķirīgiem politiskiem un reliģiskiem uzskatiem – tas var mums radīt daudz lielākas briesmas nekā energoresursu krīze. Svarīga ir saliedēta ģimene, labi, uzticami draugi, labas grāmatas, – šobrīd vienoti mēs spēsim atrisināt jebkuru situāciju.

Drošības

spilvens ir. Balvu novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs uzskata, ka šobrīd, kad malkas cena kļuvusi četras reizes dārgāka nekā gada sākumā, izdevīgāk gādāt pašiem savu kurināmo. Jau pagājušonedēļ sācies darbs pie apaugumu noņemšanas teju 50 ha zemes, no kuriem prognozēts iegūt aptuveni 5 tūkstošus m³ malkas.

Jārēķinās ar apkures, elektrības, arī pārtikas un citu sadzīves preču sadārdzinājumu - tas ir liels izaicinājums. Taču problēmas, kuras var atrisināt ar naudu, nav problēmas, tie ir finanšu izdevumi, kuri mums kopīgi jāatrisina. Svarīgi, lai mums nav situāciju, kuras nespējam atrisināt ar naudu, jo nauda ir visvieglāk atjaunojamais resurss.

Atmiņas par kara laika notikumiem

“Mana sirdsapziņa ir tīra”

Gadiem ejot, cilvēki aizvien sliktāk atceras nesenus notikumus un to, ko darījuši aizvakar, toties par jaunības gadiem un piedzīvoto var stāstīt daudz un spilgti. Balvu pagasta iedzīvotājam ALBERTAM KOPĀNAM šoruden būs jau 96. dzīves gadskārta. Mūžā piedzīvots daudz, arī kara laiks. Diemžēl arī pašreiz dzīvojam kara draudu ēnā, sekojot notikumiem Ukrainā. Karam vienmēr bijusi un būs baiga pieskaņa un asiņu garša. Lūk, kādi ir Alberta uz pašā adas izjusti notikumi, ko viņš nespēj aizmirst.

Alberts bija nodomājis savu nākotni saistīt ar piensaimniecību un, lai gūtu praktiskā darba pieredzi, no 1943. līdz 1944. gadam strādāja Balvu pienotavā. Jūlijā no Latvijas austrumiem Balviem tuvojās krievu karaspēks. Iestādes un daudzi iedzīvotāji Balvus atstāja. Viņa tālākās atmiņas.

Pirmās uguns kristības

Iepriekšējā dienā saimnieki bija piegādājuši pienu, bet pienotavas vadītājs nodeva man atslēgas un pats vairs nerādījās. Sakūlu krējumu sviestā, sapakoju kastītēs un novietoju pagrabā. Grāmatvedība bija pazudusi un uzskaitē nenotika. Taču es nepaņēmu ne simts gramus sviesta, jo tā būtu zagšana. Bet dažas dienas vēlāk vācu armijas aizmugures daļa sviesta noliktavu uzlauza un produktus aizveda.

Atgriezies tēva mājās Lāčupē. Tur gaidīja pavēste... ierasties uz mobilizācijas komisiju. Ja būtu ieradies, būtu mobilizēts gaisa spēkos un nonāktu Vācijā. Jāsēž mežā. Pārceļamies tālāk no šosejas – pie tēva mātes uz pusotru kilometru attāļajiem Aparniekiem. Pie kaimiņu mājām izvietota vācu artilērija. Bijām vairāki puīši iesaukuma gados, viens dezertējis no vācu armijas. Vienu brīdi netālu no mums atklāja mīnmetēju uguni, saplakām pie zemes, tās bija pirmās uguns kristības. Jūlija beigās dega Balvi, un degšanas liesmu blāzmā labi saredzama mūsu apmešanās vieta. Nodega centra koka apbūve. Naktī vācieši atkāpušies, pa lauku ceļu virzās krievu karavīri un kāda kravas mašīna. Mūsmājās vācieši bija uzlauzuši mātes pūra skapim atslēgas.

Jāiet uzbrukumā

Ir pavēste ierasties Balvos uz iesaukumu krievos. Varbūt piensaimniekus atstās aizmugurē? Nekā! Jāiet armijā. Mūs ved uz Abreni, tad bruņota mongoļa pavadība līdz Aiviekstei. Izvietojamies pamestu māju šķūnī. Apvidū bijušas kaujas, jūtams mežā neapbedīto liķu smārds. Drīz mūs pārvieto tuvāk frontes līnijai mežā, iedod krievu armijas formu un šņorzābakus. Izdala karabīnes, kuras mēs, jaunie, uzreiz ķeram, jo gribam izvēlēties tās labākās. Bet visas tās ir vienādas. Notiek apmācība ieroču lietošanā. Esmu iedalīts Maksima ložmetēja apkalpē kā trešais numurs patronu lenšu kārbu nešanai.

Kādu nakti netālu mežā jūtama cūkgaļas cepšana. Protais, bija vēlme piezagties un nozagt kādu šķēli. Badu necietām, taču mūsu ikdienas pārtika bija vienveidīga. Cūkgaļu varēja dabūt no piefrontes joslā nepieskatītajām lauku saimniecībām.

Kopš iesaukšanas neesam bijuši pirti. Beidzot uz to soļojam dziļākā aizmugurē. Pirts ir liela telts ar dušām. Iedod pa ziepju gabaliņam, kura pietiek vienam pirts apmeklējumam. Kamēr mazgājamies, drēbes ieliek autoklāvā – slēgtā kamerā atutošanai.

Apmācības beidzās ar simulētu uzbrukumu vācu pozīcijām. Mums jāatklāj mīnmetēju uguns un, nebeidzoties artilērijas ugunij, jādodas lielā ātrumā uzbrukumā, līdz spēku izsīkumam velkot Maksimu. Vēlāk Latviešu divīziju pārvieto frontes aizmugurē kā rezervi, lai vajadzīgajā brīdī raidītu uzbrukumā.

Pienāca brīdis, kad mūsu divīziju pieveda pie pirmajām līnijām un raidīja uzbrukumā. Izsēdināja priekšu mežā, kur sila smiltis izraktas bedres līdz vienam metram. Sila malā lauku mājas, aiz tam – tukši tūrumi, aiz tiem – mežs, kur esot vācu pirmā līnija. Jauniņais komandieris drudzaini kaut ko skaidro un visu laiku skraida, lādējot vāciešus. Drīz viņš dabū vederā vācu snaiperu lodi.

Atceros, ļoti bieži ievainotie nāves briesmās piesauca māti. Mūs mobilizēja pret pašu gribu, bez izvēles iespējas, par mums pārdzīvoja mūsu mātes, un tāpat par vācu mobilizētajiem dēliem pārdzīvoja arī viņu mātes.

Mūsu vadu izvietoja divīzijas labajā flangā. Tur ar krūmiem apaugušo upīti ieskāva palienu liči, kas zemāki par apkārtējiem tūrumiem. Vācu ierakumi kaut kur pie meža 300 metru attālumā. No meža atskan šāvieni. Mani kādu brīdi pārņēma sajūta, – ja vācieši dosies atklātā uzbrukumā, bēgšu. Atskan pavēle uzbrukumam. Nepārtraukti atskan pavēle aktīvi, atklāti pa līci doties uzbrukumā. Tas nozīmē – droša nāvē. Neklausām, bet virzāmies uz priekšu upītes līča krasta aizsegā, kur blakus atrodas nepļauts rudzu lauks. Tur atskan skaļi vaidi. Ložmetēja apkalpē pirmais numurs ievainots, mani nozīmē par otro, blakus tēmētājam, uguns atklājējam. Augstākā pavēlniecība visu laiku mūs dzen uzbrukumā, bet vācu pozīcijas tā nomaskētas, ka saplūst ar apkārtni un nav precīzi nosakāmas. Nešaujām šaušanas pēc, lai sevi nenodotu.

Snaiperis paņēmis uz grauda

Varēja būt dienas vidus. Pamostos no kontūzijas. Dzīvību izglābusi bruņu cepure. Ar granātas šķembām ievainots labās rokas elkonis un otrās rokas īkšķis. Ja iešu pa krastu, manu dzīvību izdzēsīs snaiperis. Brienu pa upīti līdz ceļiem ūdenī. Līča krasta aizmugurē sastopu rotas komandieri. Krievu armijā komandējošais sastāvs nedevās pirmajās rindās kopā ar karavīriem, dzina viņus sev pa priekšu. Kad padomju armija haotiski atkāpās un guva zaudējumus, Staļins izdeva pavēli neatkāpties nekādos apstākļos. Noorganizēja pat specvienības, kuru uzdevums bija nepieļaut atkāpšanos un atklāt uguni uz karavīru vienībām, ja tās atkāpjas. Nebija izvēles: neatkāpjoties tikt ievainotam un atgriezties hospitālī, vai arī ar vienības atliekām tikt nomainītam frontē. Vai arī – droša nāve atkāpjoties.

Līdz mājām mežmalā vien klajš lauks. Gar ausi nodzīnkst lode. Saprotu, ka mani uz grauda paņēmis snaiperis. Nokrītu un izliekos par beigtu, bet snaiperi jau neapmānīsi. Lode skar karavīra katliņu mugursomā, nākamā nosprāgst uz mugurkaula. Pietrūkstos kājās un sāku skriet. Atcerējos “Dvēseļu puteni”, kur karavīrs, lai izvairītos no lodēm, skrēja zigzagā. Pagriezienā lode ieurbjas man pie lāpstiņas un iziet plecā kreisās rokas locītavā. Ielecu priekšā ieraudzītājā bedrē, ievainojumi asiņo, roka bezspēcīgi nokarājas. Lienu laukā un velkos uz tuvējo māju. Snaiperis mani pažēlo. No pagraba izlien sanitāri un minimāli pārsien ievainojumus. Apkārt sprāgst mīnmetēju lādiņi. Kad apšaude beidzas, mani aizved aiz sila un nodod sanitārajam dienestam. Apkārtējie runā, ka man, tik smagi ievainotam, frontē tik drīz atgriezties nevajadzēs, šauteni varēju pamest kaujas laukā. Taču bijām brīdināti, ka ievainotajiem, ejot uz aizmuguri, ierocis jāņem līdzi.

Sveša vide un amputēti locekļi

Liela brezenta telts ar vairākiem operāciju galdiem. Visi runā krieviski, es neko nesaprotu. Redzu kasti ar amputētajām ķermeņa daļām. Nakti pavadu sēžot, atspiedies pret kādu kasti. Dienā atbrauc krievu kravas mašīna, lai pārvestu ievainotos. Mūs aizved uz Krustpils pusi pagaidu izmitināšanai pielāgotā šķūnī. Sāku apgūt krievu valodu, gadās arī kāds latviski runājošais. Pēc kādas dienas mūs ved ar vilcienu uz Veļikije Luki – pilsētiņu pie Krievijas robežas. Hospitālis ierīkots trīsstāvu ēkā. Mani pārsien, pieliek zāles, pats jau varu paēst. Trīs reizes dienā dod griķus, tāpēc nepatika pret tiem man palikusi uz mūžu. Vienlaikus tā man ir sveša sabiedriskā vide, rupja un neinteligenta.

Mūs ved tālākai ārstēšanai Krievijas iekšienē. Mani izsēdina kādus 10 kilometrus pirms Kirovas papīrfabrikas strādnieku ciematā. Hospitālī pavadu laiku līdz aprīlim.

Lai saaugtu kreisās rokas kauli, fiksācijai manas krūtis un roku ieģipsē. Pirms uzbrukuma toreiz biju dabūjis caureju. Taču nemācēju par to krieviski pastāstīt, un šis nebūšanas pamatīgi traucēja manu atkopšanos. Turklāt zem ģipša staigāja blaktis, kas pēc tam iekārtojās arī padusē. Februārī ģipsi noņēma ar visu blakšu koloniju, bet kreisā roka palikusi dažus centimetrus isāka uz mūžu.

Visu laiku biju izsalcis, tādēļ bieži atcerējos mājas, kad rudenī cūkām vārīja kartupeļus, pievienojot miltus, un samīcītos pēc tam izbaroja rukšiem. Kā būtu ko tādu ēdis! Mums bija trīs ēdienreizes, par badu to nevarētu saukt, taču izsalkums bija visu laiku un nemītējās. Pēc kāda laika jau biju ielauzījies krievu valodā.

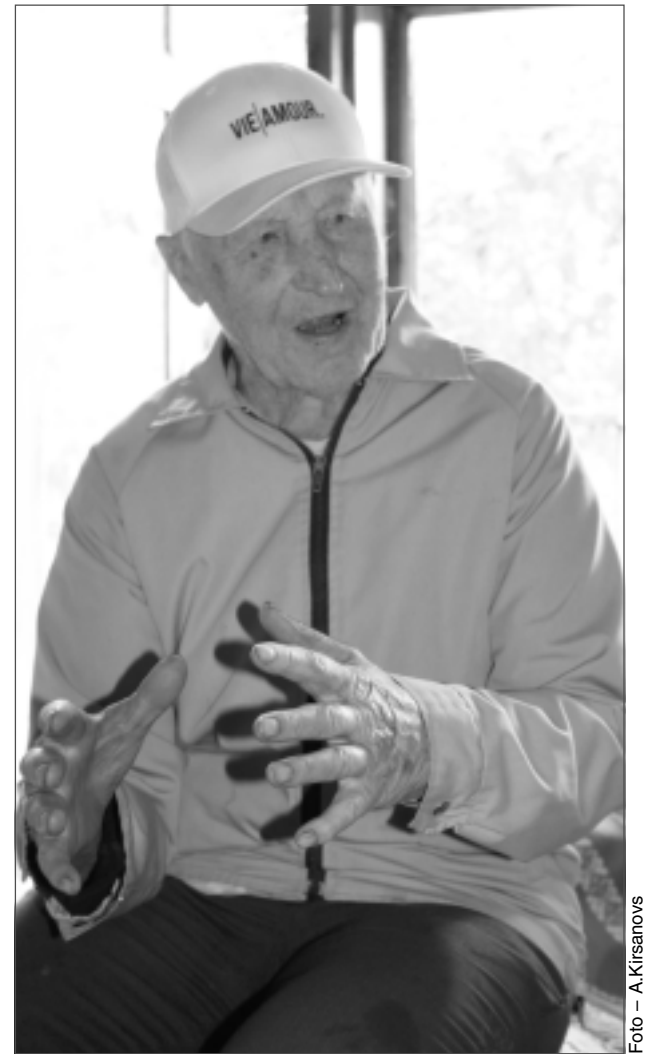

Foto – A.Kirsanovs

Alberts Kopāns. Aprīnājams ir viņa spars un enerģija, kā arī prasme skatīt lietas kopsakarībās un raudzīties dzīvē ar gaišu skatu, lai kādi laiki bijuši un kādi notikumi sekotu. Ļoti daudz lasījis, prātojis, pierakstījis un veidojis senču ciltskoku. Tādi cilvēki ir Latvijas spēks un bagātība.

Atpakaļ uz Latviju

Rētas aizdzija, ārstēšana beidzās. Izārstētos sāka nosūtīt uz komisiju Kirovā. Mani komisija atzina par nederīgu ierindas dienestam, bet ārrindas dienestam no apkārtējiem hospitāļiem salasīja kādus 15 latviešus un krievu pavadona vadībā sūtīja uz 308. latviešu divīziju Latvijā. No Kirovas braucām caur Ļeņingradu, tālāk Latvijā atgriezāmies caur Igauniju. Tur pie mājām bija redzami telefona vadi, un krievu pavadonis, iespējams, Baltijā būdams pirmo reizi, neticēja, ka privātajām mājām var būt savi telefoni.

Nokļuvām Kurzemes frontē, bet frontes tuvums nebija jūtams. Mūs pievienoja karaspēka daļai, kas izvietojusies meža zemniecās. Biju derīgs piefrontes dienestam. Aprīlī Rīgas milicija atlasīja pretendētus dienestam. Zināju, kā jārunā, lai radītu pareizo iespaidu par uzticību esošajai varai. Sākās dežūras kārtības uzturēšanai Rīgas ielās. Centrāltirgū bija pavisam netīra vide – krāpnieki un zagļi. No Krievijas bariem plūda netīri, noplīsuši pusaudži, kurus miliči ķēra un sūtīja uz pāraudzināšanas kolonijām. Latvijas tauta uz miličiem skatījās ar slēptu naidu. Sapratu, – lai dzīvē kaut ko sasniegtu, jāiet prom no milicijas.

Bijušais Balvu pienotavas vadītājs bija pārcēlies uz Tizrās pienotavu un pieņēma mani darbā par Tilzītes siera ražotāju. Ar to mana saistība ar karu beidzās. Turpmākā izglītība un darbs bija saistīts ar piensaimniecību, kā iepriekš jaunus gados biju sapņojis.

Man ir jautājuši, – cik vāciešus karā esmu nošāvis? Divus. Nē, meloju. Neizdariju pat šāvieni uz vācu pozīcijām. Vienīgais, ko redzēju, – kad krievu tanks pārbrauca vācu ierakumiem, divi izlēca no ierakumiem, lai iznīcinātu tanku. Nodoms viņiem neizdevās, viens klibodams atgriezās ierakumos. Mana sirdsapziņa ir tīra. Biju mobilizēts man svešu varu – Staļina un Hitlera – konflikta atrisināšanai.

Nezināsi likumiņu, dabūsi pa

Laikraksta "Vaduguns" kolektīvs 13 ielikumos isteno projektu "Punktiņš, punktiņš, komatiņš", kurā sabiedriski nozīmīgu publikāciju sērijā atspoguļos šī gada centrālo notikumu politikā – Saeimas vēlēšanas, veicinot valstiskuma apziņas nostiprināšanu Satversmes simtgadē, patriotismu un sabiedrības saliedētību, medijpratību un kritisko domāšanu, veicot analīzi un uzklusot ekspertu viedokļus, ko var darīt labāk, profesionālāk: ikvienam cilvēciņam Satversmes 101.pants nav zvaigznēs rakstīts.

Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājas amatā **KRISTĪNE BĒRZIŅA** ievēlēta 2019.gada 21.martā. Viņai ir ilggadēja pieredze vēlēšanu rīkošanā. Pirms apstiprināšanas priekšsēdētājas amatā bijusi Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja palidze, sabiedrisko attiecību vadītāja un Informācijas nodaļas vadītāja. Vasarā TV radījumā "Dienas personība ar Veltu Puriņu" priekšsēdētāja atzina, ka Latvijas balsošanas kārtībā nekas īpaši nav mainījies. "Patiesi pašā balsošanas kārtībā, kas vēlētajam Latvijā ir svarīga, būtisku izmaiņu nav," K.Bērziņa atzina arī "Vaduguniņ".

Kas jāzina vēletājiem?

-Izmaiņas ir ārzemēs pasta balsošanā, bet Latvijā balsošana ir tāda pati – pēc izvēles var iet uz jebkuru balsošanas iecirkni, kas vēletājam ir ērtāks un tuvāks. Līdzī jāņem pase vai eID karte. Labā ziņa jeb jaunums ir tas, ka cilvēkiem, kuriem ir tikai eID karte, vairs nevajadzēs izņemt vēlēšanu apliecību, jo spiedogus pasēs vairs neliksīm. Vēletājus uzskaitīs elektroniskajā vēletāju reģistrā, kas būs katrā iecirknī. Šo kārtību jau izmēģinājam pašvaldību vēlēšanās. Tas ir mūsu vairāk kā vēlēšanu komisijas administrēšanas jautājums, bet pašā balsošanas procedūrā tas neko daudz neizmaina. Iecirknī pārbaudīs vēletāja personas apliecināšanu dokumentu, pārlicināsies, ka viņš ir tas, kurš uzrāda šo dokumentu, kā arī ir vismaz astoņpadsmit gadus vecs vēlēšanu dienā. Tad vēletājam jānodod saņemot vēlēšanu materiālus, kur pierakstīs vārdu un uzvārdu, un tālāk uz balsošanas kabīni.

Kāda ir situācija ar dokumentu derīguma termiņu?

-Šobrīd spēkā (augustā – no aut.) ir prasība, ka dokumentam jābūt derīgam uz balsošanas brīdi. Bet, jā, Ministru kabinets ir atbalstījis Iekšlietu ministrijas un Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes iniciatīvu, ka personu apliecināšanu dokumentu, kuram beidzies derīguma termiņš, varēs izmantot vēlēšanās.

P.S. Ar grozījumiem Personu apliecināšanu dokumentu likumā, kas stājas spēkā 1. septembrī, pagarināta personas apliecināšanu elektroniskās identifikācijas kartes (eID karte) kā obligāta personu apliecināšanu dokumenta ieviešana līdz 2023.gada 30.aprīlim. Izmaiņas arī nosaka, ka Latvijā izsniegtus pilsoņa, nepilsoņa vai bezvalstnieka personu apliecināšanu dokumentus, kuriem no 2020.gada 1.marta beidzies derīguma termiņš, varēs izmantot personas identitātes apliecināšanai klātienē līdz nākamā gada 30.aprīlim. Grozījumi personu apliecināšanu dokumentu likumā veikti, lai nodrošinātu personu tiesību aizsardzību, kā arī, ņemot vērā Saeimas vēlēšanu tuvošanos, kur personām jānodrošina iespēja tajās piedalīties, skaidrots likumprojekta anotācijā. Saskaņā ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) datiem uz 4.augustu no 2020.gada 1.marta līdz 2022.gada 4.augustam derīguma termiņš bija beidzies 26 661 Latvijas pilsoņa vai nepilsoņa vecumā virs 15 gadiem personu apliecināšanu dokumentu, kura vietā nav saņemts jauns dokuments, un personas rīcībā nav neviena personu apliecināšanu dokumenta, bet kopumā līdz 2023.gada 30.aprīlim tas būs beidzies 301 034 dokumentiem. Šāda situācija radusies tādēļ, ka kopš 2020.gada saistībā ar Covid-19 vīrusa izplatību, kad periodiski valstī tika noteikti ārkārtas stāvokļi un ar to saistītie ierobežojumi, iestājās iepriekš neparedzēti apstākļi, kas būtiski ietekmēja gan PMLP klientu apkalpošanas kapacitāti, gan personu iespēju ierasties un noformēt personu apliecināšanu dokumentu, skaidrots likumprojekta anotācijā.

Jūs šo lēmumu atbalstāt?

-Jā, noteikti būs vēletāju daļa, kuri varēs izmantot šo iespēju. **Savulaik masu medijos atzināt, ka zemā vēletāju aktivitāte ir satraucoša un jāuzklausa eksperti, kā mazināt balsstiesīgo apātiju, tostarp atgādināt, ka CVK pamatpienākums tomēr ir informēt par balsošanas kārtību... Kas, Jūsaprāt, vajadzīgs – burkāns vai pātāga?**

-Mēs pētām, ko vēletāji domā pirms un pēc vēlēšanām. Socioloģiskās aptaujas liecina, ka tendence samazināties vēletāju aktivitātei saglabājas. Kā aktivitāte kritās? Piemēram, pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas 5.Saeimas vēlēšanās mums bija 89,9% vēletāju līdzdalība. Pagājušajās Saeimas vēlēšanās 2018.gadā tie bija 54,60%. Tas nozīmē, ka apmēram trīsdesmit gadu laikā aktivitāte ir būtiski samazinājusies. Pēdējais satraucošākais bija rādītājs pēdējās pašvaldību vēlēšanās. Protams, nav objektīvi salīdzināt pašvaldību un Saeimas vēlēšanas, tomēr jāsecina, ka

Foto - A.Kirsanovs

Kristīne Bērziņa. Centrālajā vēlēšanu komisijā viņa strādā kopš 1998.gada, un šajā laikā piedalījies septiņus Saeimas vēlēšanu, piecu pašvaldību vēlēšanu, četrus Eiropas Parlamenta vēlēšanu, kā arī vairākus tautas nobalsošanu un parakstu vākšanu rīkošanā. Guvusi arī starptautisko pieredzi, novērojot vēlēšanu ārvalstīs un piedaloties starptautisko institūciju rīkotās konferencēs par vēlēšanu tematiku. Latvijas Universitātē ieguvusi sociālo zinātņu maģistra grādu komunikācijas zinātnē. Tajā, kur rod spēku, lai paspētu paveikt iecerētos darbus, K.Bērziņa atzina, ka sev ir noformējis tālāko rīcību: "Vairs nekandidēšu uz nākamo termiņu." Tāpat viņa atzina, ka spēks rodams labā miegā, vitamīnos un darbā, kas patīk.

kritums, atkārtoties, bija dramatisks, kad aktivitāte nokrita līdz 34%. Arī valdības līmenī tam pievērsa uzmanību, turklāt Ministru prezidents uzdeva pētīt šos iemeslus. Zinu, ka pētījumi ir arī notikuši. Mēs mērām noskaņojumu, bet mums nav kapacitātes padziļināti pētīt iemeslus. Gatavojoties Saeimas vēlēšanām, februārī uzdevām jautājumu, kas varētu vēletājus motivēt, lai piedalītos vēlēšanās? Būtiskākās atbildes jeb iemesli ir: lai ievēlētu deputāti un partijas pilda savus priekšvēlēšanu solījumus; lai vēletājiem ir tiesības atsaukt savus deputātus, kuri slikti strādā vai zaudējuši uzticību; lai vēletājiem ir pārliecība, ka valsti kaut kas mainīsies. Var izvirzīt hipotēzi, – ja šo varētu īstenot, tad cilvēki aktīvāk piedalītos vēlēšanās.

Kam par to jāparūpējas?

-Tas ir komplekss jautājums, un nebūs vienas pareizas atbildes. Šķiet, ir trīs galvenie virzieni, ko vajadzētu un varētu darīt, lai, iespējams, šo tendenci apturētu. Viens, kas izriet no šīm atbildēm, – pašām partijām, partiju apvienībām un deputātu kandidātiem tas ir jāapzinās. Ja viņi vēlas, lai vēletāji iet balsot, acimredzot viņiem kaut kas savā uzvedībā ir jāmaina.

Pielauju, ka ir partijas, kas to nekad nevēlēšies?

-Tas vienmēr tā būs, bet mēs runājam par teorētiskām iespējām. Es nesaku, ka viss būs iespējams. Otrs virziens ir izglītība, jo, runājot par šīm problēmām diskusijās, pēdējoreiz "Lampā" nonācām pie secinājuma, ka atslēga ir kaut kur izglītības sistēmā. Piemēram, jauniešiem skolās virspusēji paskaidro, ko nozīmē vēlēšanas demokrātiskā valstī. Jā, viņiem pastāsta, ka mums ir parlaments, kādas ir galvenās iestādes, bet tas ir vispārīgi. Nepastāsta, ka varbūt nevajag no vēlēšanām gaidīt brīnumus – reālistisku izpratni neiemāca. To mēs arī redzam aptaujās, ka vēletāji katrās vēlēšanās notic politiķu solījumiem un pēc vēlēšanām, kad šos solījumus nevar izpildīt objektīvu iemeslu dēļ, jo mums ir proporcionāla vēlēšanu sistēma, neizpaliek vilšanās. Būsim godīgi, nekad nebūs tā, ka uzvarēs mana partija ar 51% balsu pārsvaru. Ja es aizgāju balsot un deputāti neizpildīja to, ko solīja, tad esmu apvainojies un uz vēlēšanām vairs neiešu. Šāda vairāk vai mazāk ir mūsu politiskās nezināšanas tendence, jo no politiķiem un valdības gaidām to, ko tautas kalpi nemaz nevar izpildīt. Proportcionālā vēlēšanu sistēma vienmēr nozīmēs to, ka ievēlētām partijām būs jāsadarbjas savā starpā, jāveido koalīcijas, kas ļaus sasniegt kaut kādus svarīgākos, bet ne visus mērķus. Tāpat diskusijās izskanēja interesants fakts, ka ne visās skolās ir skolēnu pašpārvaldes, kas ir iespēja jau skolā trenēties pārvaldi – ko tu vari, ko tu nevari

ietekmēt. Tad, iespējams, mēs mazinātu šo balsot iet nevēlēšanās tendenci, šo nogurumu vai šo apvainošanos, ka eju vēlet gadu no gada, bet nekas nemainās. Tātad, pirmkārt, izglītība. Otrkārt, ir kaut kādas lietas, kuras vienmēr var uzlabot vēlēšanu kārtībā, vēlēšanu sistēmā.

Intervijās neslēpjat, ka ir iepauzēta ideja par e-vēlēšanu ieviešanu. Tāpat esat pavēstījusi: "... lai gan jau pirms vairākiem gadiem tika pieņemta attiecīga koncepcija par nepieciešamību virzīties uz elektronisku vēlēšanu ieviešanu, pēdējā laikā nekāda virzība tuvāk šim mērķim nav notikusi." Tāpat minat galvenos iemeslus: bažas par kiberdrošību un nespēja nodrošināt pilnīgu balsošanas aizklātību, kas ir būtisks demokrātijas elements.

-Ja mēs salīdzinām vidi, cik viegli vai sarežģīti bija noorganizēt vēlēšanas pirms trīsdesmit gadiem un šobrīd, tad skaidrs, ka visur ir ienācis IT. Mums ir divas vēlēšanu sistēmas: viena – CVK vadības sistēma, ko izmantojam vēlēšanu iecirkņos, lai padarītu informāciju publiski pieejamu; otra – elektroniskais tiešsaistes vēletāju reģistrs, kas ir Pilsonības un migrācijas pārvaldes informācijas sistēma, ko izmantojam vēlēšanu iecirkņos. Šobrīd CVK uz vēlēšanu laiku mums ir trīs IT speciālisti, kaut gan parasti strādā divi, kas ir nepietiekami.

Bet vēlmju līmeni ir seši?

-Šo vēlmju politiķi pagaidām nav sadzirdējuši.

Piepildījusies Jūsu jūnijā izteiktā prognoze, ka Saeimas vēlēšanās pieteiksies līdz divdesmit partiju vai vēletāju apvienību saraksti. Vai esat gaišreģe?

-Nevēlos piesavināties cita laurus, tas ir mūsu kolēģis Ritvars Eglājs, kurš ļoti ilgi strādā CVK. Viņam patīk skaitļi un statistika, tā ir viņa prognoze.

Kāda ir Jūsu prognoze, kad Latvijā ieviesīs elektronisku vēlēšanu sistēmu?

-Nepareizi ir saukt par e-vēlēšanu sistēmu. Tas ir balsojums internetā. Tā ir terminoloģija, kuru zina IT speciālisti. Kāpēc mums vajadzīgi IT darbinieki? Pavasarī pieņēma lēmumu, ka vietējos referendumos varētu pirmo reizi izmantot šo interneta balsojuma sistēmu, lai pārlicinātos, kā tā strādā, kā arī saprastu, cik liela nozīme ir tiem argumentiem, ka balsojums internetā vēletājus aktivizēs. Tas ir jāievieš līdz 2024.gada 1.janvārim. Šis varētu būt pirmais solis ceļā uz interneta balsošanu. Valsts mērogā, ja neparādīsies kardināli jauns risinājums, manuprāt, ātri to īstenot nevarēs.

LTV 1

- 5.20 "Nacionālie dārgumi. 100 g kultūras". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.02 "Kas te? Es te!". Atk.
6.30 "Animācijas seriāli".
9.00 "Tutas lietas 9".
9.10 "Mazo ģeniju Raiņdijums bērniem".
9.30 "Meža draugu piedzīvojumi". Raid. bērniem.
9.45 "Ozolstāstu nams 3". Animācijas seriāli.
10.00 "Princis Zilddebessis un feja Lupīne". Pasaku filma.
11.00 "Sirmāis. Kulta ēdieni. Meksika. Tako". Atk.
12.00 "Dievkalpojums Baltezerā ev. lut. baznīcā".
13.00 "Cītādi latviskais. Latgales godi". Atk.
13.30 "Liktēna līdumnieki. Mantiņieki". LTV videofilma.
14.25 "Ķepa uz sirds". Atk.
14.55 "Province". Atk.
15.25 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.

- 16.25 "Daudz laimes, jubilāni!". Atk.
17.05 "Kultūrdeva".
18.00 "Dienas ziņas".
18.25 "Toniji un Jūlija. Aizkavēties ģimenes līgzdā". Romantiska drāma.
20.00 "Panorāma".
20.14 "De facto".
21.05 "Izvēlies nākotni!". Priezvēlēšanu debates pirms 14.Saeimas vēlēšanām.
23.10 "Tukstošreiz arlabu nakti". Drāma.
1.05 "Tāda ir dzīve". Komēdija.
3.00 "Kultūrdeva". Atk.
3.55 "Kultūršoks". Atk.
4.20 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.

LTV 7

- 5.05 "Zemes stāsti". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.02 "Izziņas impulsi". Atk.
7.00 "Globalizācija. Deutsche Welle žurnāls".
7.30 "Meža stāsti". Atk.
8.00 "Ielas garumā". Atk.
8.30 "Gaišā piemiņa". Komēdijseriāls.
10.40 "Telpas māksla. Deutsche Welle žurnāls".
11.40 "Engļu iela 9. Pelnruš-

- 10.30 "30 minūtes virtuvē ar Džeimiju Oliveru".
Kulinārijas raid.
11.00 "Pārpratums birojā".
13.10 "Rozamunda Pilčere. Sirds mājvieta".
15.00 "Savēdējas mistērijas. Liktenīgais romāns".
17.00 "Pīlīgi svešinieki".
19.00 "Te nu viņa ir".
Romantiska komēdija.
21.00 "Pirmāis randiņš 9".
22.05 "Šetenda 3". Seriāls.
0.25 "Cik man gadu?".
2.15 "Pirmāis randiņš 9".
Realitātes šovs.

TV24

- 6.00 "Pieci novadi Latvijā". Atk.
6.30 "Preses klubs". Atk.
8.00 "Mēli un fakti". Atk.
8.30 "Atspēriens izaugsmei".
9.00 "La dolce vita. Gatavo gudri!". Atk.
10.00 "Gramatu kods".
10.30 "Čiņa par Latviju. Duelle".
11.00 "5. Baltijas jūras koru konkurss".
14.00 "DigiTuvi".
15.00 "Saimnieks. Zeme. Valsts". Atk.
16.00 "Izglītība. Vara. LIZDA". Atk.

- 17.00 "Dr. Apinis". Atk.
18.00 "Dzīvīte brīvdienās".
18.30 "Grāmatu kods".
19.00 "Čiņa par Latviju".
21.00 "Dr. Apinis". Atk.
22.00 "Radio Svoboda: par pasaulē". Atk.
23.00 "Nacionālo interešu klubs".
24.00 "Globuss". Atk.
1.00 "La dolce vita. Gatavo gudri!". Atk.

- 2.00 "Preses klubs". Atk.
3.30 "Radio Svoboda: par svanigo Krievija un pasaulē". Atk.
4.30 "Preses klubs". Atk.

STV

- 6.25 "Uz spēles – mīlestība 4".
Realitātes šovs.
8.30 "Cipars vai ģerbonis? Pasauls brīnumi 4".
Ceļojumu raidījums.
9.30 "Betmens uz mažu". Piedz. filma.
12.10 "Nodaja 44".

- 17.15 "Cītādā pasaule. Pakistāna".
20.30 "Ceļojumu raidījums. Betmens un Robins".
23.00 "Sastregumstunda 2".
Spraiģa sižeta komēdija.

STV Pirmā!

- 5.15 "Nemu tavu vīru!".
Realitātes šovs.
6.15 "Apsā un lapsas ģimenīte".
7.05 "Kad viņas satiekas 5".
Izklaidejošs raidījums.
8.45 "Laimīgs un vesels".
9.20 "Māmiņu klubs 10".
10.10 "Itālijas variants".
Spraiģa sižeta trilleris.
12.20 "Iepazīsties – mani vecāki!". Komēdija.
14.55 "CSI Maiami 3". Seriāls.
16.55 "Labs gads".
19.20 "Caur ērkšķiem uz... 5".
Romantiska komēdija.
Realitātes šovs.
21.00 "Iepazīsties – Fakeni!".
Komēdija.
23.20 "Milionāru savēdēja 8".
Realitātes šovs.
0.20 "Kad viņas satiekas 4".
Izklaidejošs raidījums.

Stāv posteni ceļu policists, redz, viņam garām milzu ātrumā aizbrauc sešsmitais mersedess, bet aizviņa tādā pašā ātrumā aiztraucas ātrā palīdzība un ugunsdzēsēju auto. Policists šokā, domā, kas noticis. Skatās, pēc kāda laika šie brauc atpakaļ. Policists domā, apturēšu, uzzināšu, kas noticis. Aptur automašīnas, no mersedesa izkāpj jaunbāgātņi. Policists:
– Klau, kāpēc tev seko ātrā palīdzība un ugunsdzēsēji?
– Jums jau neizpatiksi – te aptiecinā ne tāda, te ugunsdzēsāmā aparāta nav...
* * *
Droši skaties dāvinātām zirgam zobos, izmet no dziesmas vārdus! Ej pret sistēmu!

Vārdadienu svin: Rauls, Rodrigo

AFIŠA

iegādāties un nobaudīt savu rudens garšu). Meistardarbnīcas bērniem un pieaugušajiem – "Izveido savu rudens simbolu", "Keramikas meistardarbnīca", "Rudens pinumu veidošana". Muzikāls pavadijums: latviešu dziesmas rudeniņā noskaņā Māra Lāpāna izpildījumā.

17.septembrī plkst. 22.00 kultūras namā balle rudens noskaņās kopā ar Aināru Lipski. Ieejas maksa – EUR 5. Iespējama galdiņu rezervācija pa tālr. 26627122.

Lazdukalnā

24.septembrī plkst. 13.00 saietu namā senioru atpūtas pasākums "Rudens roze". Lai arī aicināti piedalīties visi Lazdukalna pagasta seniori, līdzīgi ņemot labu garastāvokli un grozīgu omulības uzturēšanai.

Medņevā

17.septembrī plkst. 18.00 tautas namā Kristīnes Šomas un Normunda Liepiņa koncerts "Sveiciens rudeniņam". Ieeja – bez maksas. **Pikst. 22.00** tautas namā balle kopā ar Zintu Krakopu. Ieejas maksa līdz plkst. 23.00 – EUR 4, pēc plkst. 23.00 – EUR 5.

Rugājās

24.septembrī no plkst. 9.00 Rugāju parkā Miķeļdieņas tirdziņš. Aicinām mājražotājus un amatniekus, kuri vēlas tirgoties ar saviem dārzeņiem, augļiem, puķēm utt. *Tirgo-tājiem vēlams pietiekties līdz 23.septembrim pa tālr. 28384855.*

Upītē

17.septembrī plkst. 18.00 Upītes stadionā "Upītes Uobeļduorzs". Šogad festivālā latgaliešu mūziķu un literātu pulkā būs folkloras kopa "Upīte", Vinsents Kūkojs, "Ket-Rei", "Reibums", "Piparmētra", "Dabasu Durovys", "Unkown Artist", "Latgaliešu reps", "Bulta", Māriete Slišāne, Anneli Slišāne, Gunta Lōcmele, Dagneja, Anna Rancāne, Ineta Apile-Juģane, Valentīns Lukaševičs, Juons Rjučāns un Līga Rundāne.

Vīļakā

16.septembrī plkst. 22.00 Vīļakas pilsētas estrādē grupas "Bermudu divstūris" koncerts "Vīdeji gliets". Pasākuma dienā – 15 eiro. Bērniem līdz septiņiem gadiem ieeja brīva.

Vīksnā

22.septembrī organizē ekskursiju uz Balvu novada zemiņu saimniecībām "Stabļovas ķiploks un medus", z/s "Dīķmalas", alus darītavu "Rols Ols", "Rekovas dzimavām". *Pietiekties līdz 19.septembrim, zvanot pa tālruni 20284144 Līgītai.*

Žīguros

24.septembrī MEŽA DIENAS. No plkst. 14.00 pie kultūras nama ēkas radošās darbnīcas. **Pikst. 15.00** sporta aktivitātes. **Pikst. 16.00** orientēšanās. **Pikst. 19.00** kultūras namā svētku koncerts. **Pikst. 21.00** kultūras namā balle kopā ar Vījāru Griķi & grupu "VILX". Ieejas maksa uz balli – EUR 3. Galdiņu rezervācija pa tālr. 29294593 (Marīja).
*Turpinājums 15.lpp.

Pārpublicēšanas gadījumā "Vaduguns" atsauce obligāta

TV PROGRAMMAS

no 19. līdz 25.septembrim

LTV 1

5.00 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.02 "Ceturā studija". Atk.
6.30 "Rīta Panorāma". Atk.
8.35 "Māja pie ezera".
9.20 Daudzseriņu filma. Patināmies ceļojumā! Pasijamies ar Fransisko Moreno". Dok. filmu cikls.
9.30 "Sešas māšas". Seriāls.
10.30 "Alpu dakteris. Ziemas speciālizlaidums: aukstais klusums". Seriāls.
11.20 "Kultūrdeva". Atk.
12.15 "V.I.P. – Veiksme. Intuīcija. Prāts". Atk.
12.55 "Kas notiek Latvijā?" Atk.
14.20 "Vīdes fakts". Atk.
14.55 "Šodienas jautājums". Atk.
14.15 "Krustpunktā".
16.10 "Sešas māšas". Seriāls.
16.40 "Latvijas kods. Vējtūre". Dok. filma.
17.10 "Māja pie ezera".
18.00 "Dienas ziņas".
18.50 "Klase".
19.10 "Brimšīkiņa kūcenu pasaule 3". Dok. filmu cikls.
20.00 "Panorāma".
20.50 "Kultūrska".
21.05 "Daudz laimes, jubiliāri! *Gundars Rēders*".
21.45 "Viesnica *Portofino*". Seriāls.
22.40 "Nakts ziņas".
22.55 "Vēra". Seriāls.
0.30 "Neprāta cena". Seriāls.
2.25 "Daudz laimes, jubiliāri!" Atk.
3.05 "Aculiecinieks". Atk.
3.25 "Latvijas kods. Vējtūre". Dok. filma.
4.10 "Aizliegtais papēmiens". Atk.

TV 3

5.00 "Auniņa šona piedzīvojumi 4". Animācijas seriāls.
5.10 "Zebra 6".
5.30 "Ņujorkas karalis 5". Komēdijseriāls.
6.25 "900 sekundes".
8.45 "Zilonis studijā". Sarunu šovs.
9.45 "Mīlestība bez receptes". Iepazīšanās šovs.
10.50 "Nemilētie 5". Seriāls.
11.25 "Mani virtuves noslēpumi 5". Realitātes seriāls.
12.50 "Sāras dizaina padomi 2". Izklaidējošs raidījums. *Shop*".
13.35 "Televeikala skatlogi *Top-Shop*".
13.55 "Neatrinātās lietas 4". Seriāls.
14.55 "Brāji remontē". Realitātes seriāls.
15.55 "Viltus vikārs Maiks 2". Seriāls.
18.00 "TV3 ziņas īsumā".
18.10 "Ēd! Kusties! Baudi!" Izklaidējošs raid.
19.10 "Bez tabu".
20.00 "TV3 ziņas".
20.45 "Degpunktā 12".
21.10 "Mīmi pa trim! 3". TV spēle.
23.00 "Uz nāziem". Komēdija.
1.45 "Apliecinājums". Drāma.

TV3 Life

3.45 "Gandrīz ideālas vakariņas 13". Izklaidējošs raid.
5.00 "Ballīte lauku stilā". Izklaidējošs raid.
5.30 "Tīcīgo uzvaras balss". Kristīgā programma.
6.00 "Saldās ambīcijas". Seriāls.
6.55 "Sapprotāji". Seriāls.
7.55 "Viss pa jaunam 2". Seriāls.
8.25 "Mani remonta noteikumi". Realitātes šovs.
9.40 "Ko neteikt". Izklaidējošs raid.
9.55 "Televeikala skatlogi".
10.15 "ŪgunsGrēks 14". Seriāls.
12.05 "Gandrīz ideālas vakariņas 10". Izklaidējošs raid.
13.05 "Šēpavāru duels: liels pret mazu". Kulīnarijas šovs.
14.05 "Grejas anatomija 12". Seriāls.
16.00 "Mīlestības pavediens". Seriāls.
17.00 "Ievainotie putni".
19.05 "Slepķavība Sentomēra".
21.00 "Čik man gadu!".
23.05 "Laiks iemīlēties".
24.00 "Ievainotie putni". Seriāls.
1.55 "Viņas melo labāk 9".
21.40 "Nodala 44".
22.40 "Pilsēta". Kriminālseriāls.
22.55 "Nakts ziņas".
23.10 "De facto". Atk.
23.45 "Dogmens". Drāma.
1.25 "Zoja". Drāma.
3.05 "Ceturā studija". Atk.
3.35 "Citādi latviskais". Atk.
4.00 "1:1". Aktuāla intervija. Atk.

TV24

6.00 "Dienas personība". Atk.
6.30 "Dr. Apinis".
7.30 "Ziņu Top". Atk.
8.00 "Dienas personība". Atk.
8.30 "Izstāsti Latvijai!". Atk.
9.00 "Vēlais ar Streipu".
9.30 "Dienas personība".
10.00 "Preses klubs". Atk.
11.30 "Čiņa par Latviju. Duellei". Atk.
12.00 "La dolce vita. Gatavo gudri!".
13.00 "Preses klubs". Atk.
14.30 "Latvijas labums".
15.30 "Mēli un fakti". Atk.
16.00 "Dienas personība".
16.30 "Ziņu Top".
17.00 "Preses klubs".
18.30 "Čiņa par Latviju. Duellei".
19.00 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā".
20.00 "Dzīvīte brīvdienās".
20.30 "Vēlais ar Streipu". Atk.
21.00 "Globuss".
22.00 "Nedēļa P.S.".
23.00 "Preses klubs". Atk.
0.30 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā".
1.30 "Ziņu Top". Atk.
2.00 "Nedēļa P.S.".
3.00 "La dolce vita. Ēd veseli!" Atk.

LTV 1

5.00 "Pasaules panorāma". Atk.
5.30 "Zemes stāsti". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.02 "Ķēpa uz sirds". Atk.
6.30 "Rīta Panorāma".
8.30 "Izvēlies nākotni!" Partiju dueļi pirms 14.Saeimas vēlēšanām.
8.45 "Mīlas viesulis 17". Seriāls.
9.40 "Sešas māšas". Seriāls.
10.35 "Alpu dakteris 14". Seriāls.
11.25 "Princese uz ziņa". Pasaku filma.
12.25 "Sirmats. Kultra ēdieni". Atk.
13.15 "Sporta studija". Atk.
14.00 "Kultūrdeva". Atk.
14.55 "Šodienas jautājums". Atk.
15.15 "Krustpunktā".
16.10 "Sešas māšas". Seriāls.
17.10 "Mīlas viesulis 17". Seriāls.
18.00 "Dienas ziņas".
18.56 "Ceturā studija".
19.30 "Province".
20.00 "Panorāma".
20.37 "Šodienas jautājums".
21.10 "1:1". Aktuāla intervija.
22.00 "Jaunā kārtība". Dok. filma.
22.55 "Nakts ziņas".
23.10 "De facto". Atk.
23.45 "Dogmens". Drāma.
1.25 "Zoja". Drāma.
3.05 "Ceturā studija". Atk.
3.35 "Citādi latviskais". Atk.
4.00 "1:1". Aktuāla intervija. Atk.
4.45 "Aculiecinieks". Atk.

LTV 7

5.30 "Ķēpa uz sirds". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.02 "1000 jūdzes līdz Engēļu pilsētai". Atk.
6.30 "Eiropa fokusā. *Deutsche Welle* žurnāls".
7.00 "Būt mīļātai". Seriāls.
8.00 "Tel" Latvijas raid. Atk.
8.55 "Aizliegtais papēmiens". Atk.
9.45 "Eiropa koncertos. Koncertierakstu žurnāls *Hollywood*".
10.35 "Aculiecinieks". Atk.
10.55 "Līdzās sapņim". Dok. filma.
12.00 "Personība. 100g kultūras". Atk.
12.55 "Alpu dakteris 14". Seriāls.
13.40 "Datu zinātne".
13.50 "Dokumentālu filmu cikls. Spraiņa šizeta trilleris.
14.30 "Vienmēr formāl *Deutsche Welle* žurnāls".
15.00 "Pasaules nacionālie parki. *Deutsche Welle* žurnāls".
16.00 "TCK. Izvēlies nākotni!".
17.05 "Dosimies ceļojumā! Mozambikas salas ievērojamie laudis". Dok. filmu cikls.
17.20 "Visuredzošās acis". Dok. filmu cikls.
18.10 "Kormisars Reksis".
19.00 "Šovakar. RUS.LSM.LV ziņas".
19.30 "Pasaules nacionālie parki. *Deutsche Welle* žurnāls".
20.30 "Gaišā piemīnā". Komēdijseriāls.
20.55 "Mērdoka noslēpumi 3".
21.45 "Dosimies ceļojumā! Bagātību pilnēta Kartahe-na". Dok. filmu cikls.
22.00 "Birmingemas banda 4". Kriminālseriāls.
23.05 "Rivjēra 3". Seriāls.
23.50 "Pasaules meistarsacīkstes daiļslidošanā". Atk.
1.55 "Vienmēr formāl *Deutsche Welle* žurnāls".
2.25 "Eiropa koncertos. Koncertierakstu žurnāls".
3.15 "Tel" Latvijas raid. Atk.
4.10 "Sporta studija. Aizkulises". Atk.

LTV 1

17.20 "Visuredzošās acis". Dok. filmu cikls.
18.10 "Kormisars Reksis".
19.00 "Šovakar. RUS.LSM.LV ziņas".
19.30 "Pasaules nacionālie parki. *Deutsche Welle* žurnāls".
20.30 "Gaišā piemīnā". Komēdijseriāls.
20.55 "Mērdoka noslēpumi 3".
21.45 "Dosimies ceļojumā! Bagātību pilnēta Kartahe-na". Dok. filmu cikls.
22.00 "Birmingemas banda 4". Kriminālseriāls.
23.05 "Rivjēra 3". Seriāls.
23.50 "Pasaules meistarsacīkstes daiļslidošanā". Atk.
1.55 "Vienmēr formāl *Deutsche Welle* žurnāls".
2.25 "Eiropa koncertos. Koncertierakstu žurnāls".
3.15 "Tel" Latvijas raid. Atk.
4.10 "Sporta studija. Aizkulises". Atk.

TV 3

5.00 "Animācijas filma".
5.30 "Ņujorkas karalis 5". Komēdijseriāls.
6.25 "900 sekundes".
8.45 "Zilonis studijā". Sarunu šovs.
9.45 "Mīlestība bez receptes". Iepazīšanās šovs.
10.50 "Nemilētie 5". Seriāls.
11.25 "Mani virtuves noslēpumi 5". Realitātes seriāls.
12.50 "Sāras dizaina padomi".
13.35 "Televeikala skatlogi".
13.55 "Neatrinātās lietas 4". Seriāls.
14.55 "Brāji remontē".
15.55 "Viltus vikārs Maiks". Seriāls.
17.00 "Zilonis studijā". Sarunu šovs.
18.00 "TV3 ziņas īsumā".
18.10 "Gandrīz ideālas vakariņas 13". Izklaidējošs raid.
19.10 "Bez tabu".
20.00 "TV3 ziņas".
20.45 "Degpunktā 12".
21.10 "Nemilētie 5". Seriāls.
21.45 "Zudušais simbols". Seriāls.
22.45 "Nodevējs". Seriāls.
24.00 "24 stundas, lai dzīvotu". Trilleris.
1.55 "Narkotiku apkarotāji 4". Seriāls.
3.05 "Vācija '83". Seriāls.
4.05 "Gandrīz ideālas vakariņas 13". Izklaidējošs raid.

LTV 3

5.00 "Ballīte lauku stilā". Izklaidējošs raidījums.
5.30 "Tīcīgo uzvaras balss". Kristīgā programma.
6.00 "Saldās ambīcijas". Seriāls.
6.55 "Sapprotāji". Seriāls.
7.55 "Viss pa jaunam 2". Seriāls.
8.25 "Mani remonta noteikumi". Realitātes šovs.
9.55 "Televeikala skatlogi".
10.15 "ŪgunsGrēks 14". Seriāls.
12.05 "Gandrīz ideālas vakariņas 10". Izklaidējošs raidījums.
13.05 "Iepazīstot Franciju ar Manū". Kulīnarijas šovs.
14.05 "Grejas anatomija 12". Seriāls.
16.00 "Mīlestības pavediens".
17.05 "Ievainotie putni". Seriāls.
19.05 "Kāsla metode 3". Seriāls.
21.00 "Mīlestība starp zvaigzņēm". Melodrama.
22.50 "Kārdinājumu sala 2".
23.50 "Genijs uzvalkā". Seriāls.
0.50 "Dzīvīte brīvdienās 8. Televeikala skatlogi".
1.20 "Ievainotie putni". Seriāls.
3.20 "Viņas melo labāk 9".
17.20 "La dolce vita. Ēd veseli!" Atk.
4.00 "Ziņu Top". Atk.
4.30 "Preses klubs". Atk.
6.20 "Cipars vai ģerbonis? Pasaules brīnumi 3".
7.20 "Špilīgas un galošas".
8.30 "Citādā pasaule. Pakistāna".
9.35 "Citādā pasaule. Latīnamerika". Ceļojumu raidījums.
10.50 "Cipars vai ģerbonis? Pasaules brīnumi 3".
11.55 "Špilīgas un galošas".
13.05 "Taisnības aģenti".
14.10 "Nozieguma skelets".
15.10 "Pieķerti un atmakoti inter- netā". Realitātes seriāls.
16.15 "Špilīgas un galošas".
17.25 "Taisnības aģenti".
18.30 "Nodala 44".
19.30 "Nozieguma skelets".
20.30 "Citādā pasaule. Pakistāna".
21.40 "Nodala 44".
22.40 "Taisnības aģenti".
23.40 "Citādā pasaule. Latīnamerika". Ceļojumu raidījums.

TV24

6.00 "Dienas personība". Atk.
6.30 "Kārtības rullis". Atk.
8.00 "Aktualitātes".
8.30 "La dolce vita. Gatavo gudri!".
9.30 "Dienas personība".
10.00 "Preses klubs". Atk.
11.30 "Čiņa par Latviju. Duellei". Atk.
12.00 "La dolce vita. Gatavo gudri!".
13.00 "Dzīvīte brīvdienās 8".
13.30 "Nacionālo interešu klubs".
14.30 "Kārtības rullis". Atk.
16.00 "Dienas personība".
16.30 "Ziņu Top".
17.00 "Preses klubs".
18.30 "Čiņa par Latviju. Duellei".
19.00 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā".
20.00 "Aktualitātes".
20.30 "Vēlais ar Streipu".
21.00 "Kur tas suns aprakts?".
22.00 "Dr. Apinis".
23.00 "Preses klubs". Atk.
0.30 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā".
1.30 "Ziņu Top". Atk.
2.00 "Kur tas suns aprakts?". Atk.

LTV 3

3.00 "La dolce vita. Ēd veseli!" Atk.
4.00 "Ziņu Top". Atk.
4.30 "Preses klubs". Atk.
6.20 "Cipars vai ģerbonis? Pasaules brīnumi 3".
7.20 "Špilīgas un galošas".
8.30 "Citādā pasaule. Pakistāna".
9.35 "Citādā pasaule. Latīnamerika". Ceļojumu raidījums.
10.50 "Cipars vai ģerbonis? Pasaules brīnumi 3".
11.55 "Špilīgas un galošas".
13.05 "Taisnības aģenti".
14.10 "Nozieguma skelets".
15.10 "Pieķerti un atmakoti inter- netā". Realitātes seriāls.
16.15 "Špilīgas un galošas".
17.25 "Taisnības aģenti".
18.30 "Nodala 44".
19.30 "Nozieguma skelets".
20.30 "Citādā pasaule. Pakistāna".
21.40 "Nodala 44".
22.40 "Taisnības aģenti".
23.40 "Citādā pasaule. Latīnamerika". Ceļojumu raidījums.

plikumīņu

“Mediju atbalsta
fonda ieguldījums no
Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem”

MAF
Mediju atbalsta fonds

Jāgroza Satversme, lai atrisinātu drošības un aizklātības jautājumus?

-Ir vairāki aspekti. Ja ir daudz naudas, tad, iespējams, var atrisināt jautājums, kas saistīti ar kiberdrošību. Lielākais uztraukums ir par balsošanas aizklātumu un drošību. Ir pilnīgi skaidrs, ka balsojums internetā nav pilnīgi aizklāts. Bet arī tas ir jautājums. Iespējams, tie cilvēki, kuri vēlas balsot internetā, būtu ar to mierā. “Es arī uz ielas varu pateikt, par ko es balsošu,” iespējams, teiktu viņi. It kā viss kārtībā! Tomēr tad sanāk kaut kādā ziņā atkāpties no tā principa, kas kļuvis par stūrakmeni, ka vēlēšanās jābūt aizklātām. Iespējams, par to politiķi un sabiedrība varētu vienoties. Otrs aspekts ir sliktāks Latvijas apstākļos – iespējamā balsu pirkšana.

Tā ir Jūsu atbildības sfēra?

-Ar priekšvēlēšanu aģitācijas vērtēšanu nodarbojas citas iestādes atkarībā no tā, kurā vietā tā notiek. Vēlēšanu iecirknī to bez problēmām var uzraudzīt, bet ir jau citi aģitācijas veidi, kā, piemēram, slēptā reklāma, ko uzrauga KNAB.

Kādā intervijā Jūs minējāt, ka ¼ daļa vānu vēlēšanu laikā ir par aģitācijas jautājumiem?

-Jā, tas jaušams vēlēšanu dienā. Pārsteidz, ka cilvēki nereti aģitāciju uztver kā sliktu lietu. Aģitācija ir veids, kā partijas komunicē ar vēlētāju. Jā, protams, jābūt vienlīdzīgiem nosacījumiem. Man liekas, ka aģitācija motivē sabiedrību būt aktīvāki. Bet cilvēki dažreiz domā citādāk: “Ja aģitācija ir par to sarakstu, ko es atbalstu, tad viss ir kārtībā. Bet, ja aģitē konkurentus, tad par to ir jāpasūdzas.” Tad neizpaliek lielas kaislības.

Pirms desmit gadiem toreizējais Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs Arnis Cimdars Balvos jautāts, vai līdz referendumam, viņaprāt, iespējamas provokācijas jeb absurdas informācijas izplatīšana, kā, piemēram, par CVK pildspalvām, kuru tinte pēc dažām stundām izdzēšas, atzina: “Diemžēl prātu jaušanai izspēlē arī tādus pekstiņus – cilvēki to nopietni neuztver.” Vai gaidāmi pekstiņi Saeimas vēlēšanās?

-Šķiet, tas bija valodas referendums ar sakaitētu atmosfēru. Mūsdienā iezīme ir dezinformācijas izplatīšana, kuru pēc tam ļoti grūti pierādīt un atspēkot. Jo izglītotāks vēlētājs, jo viņš savādāk to uztver. Tāpat mūsdienās vēl ir videorulliši, kas nāk no citām valstīm. Līdz galam neizprotu, kur tur ir lielā problēma. Šajās vēlēšanās aicinām vēlētājus nākt ar savām pildspalvām, jo tas ir arī drošāk no epidemioloģiskā viedokļa.

Centrālās vēlēšanu komisijas mājaslapā lasāms, ka Jūsu svarīgākais uzdevums ir turpināt iesākt, nodrošinot Latvijā godīgas, brīvas, mūsdienīgas un drošas vēlēšanas. Par savām prioritātēm priekšsēdētājas amatā izvirzījāt tiešsaistes balsotāju reģistra izveidi un ieviešanu vēlēšanu iecirkņos, mūsdienīgu balsošanas risinājumu attīstīšanu, lai ikviens vēlētājs varētu piedalīties vēlēšanās sev ērtā veidā, atalgojuma paaugstināšanu pašvaldību vēlēšanu komisiju un vēlēšanu iecirkņu komisiju locekļiem un darbiniekiem, vēlēšanu drošības risinājumu pilnveidošanu, vēlēšanu komisiju locekļu un darbinieku apmācību, vēlētāju informēšanu un izglītošanu. Kā veicas?

-Labā ziņa ir tā, ka komisijas locekļiem ir paaugstinātas likmes. Iepriekšējās Saeimas vēlēšanās bijām jau zem minimālā atalgojuma likmes, šķiet, EUR 2,70 komisijas locekļiem. Tagad seši eiro. Tiesa, pirms nodokļu nomaksas. Darba stundu tarifa likmes pašvaldību vēlēšanu komisiju un vēlēšanu iecirkņa komisiju priekšsēdētājiem, sekretāriem un komisijas locekļiem, kuri nodrošinās 1.oktobrī gaidāmo 14.Saeimas vēlēšanu sagatavošanu un norisi, iesniedzām pagājušā gada pavasarī. Tagad jau ir cita ekonomiskā situācija, kaut gan labi, ka vismaz tik.

Vai CVK plāno apmeklēt reģionus?

-Jā, kādreiz braucām arī uz Balviem. Covid laiks mūs ir iemācījis strādāt attālināti, ko arī veiksmīgi darām. Mācību ziņā jāsaprot, ka attālinātās mācības palīdz izstāstīt vairāk vienu un to pašu. CVK ir ļoti maza iestāde, un lielais darba slogs gulstas uz reģionu vēlēšanu komisijām. Mums, kā likumā rakstīts, jākontrolē vienveidīga likumu izpilde.

Atļausos citēt Balvu novada vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja Ivara Logina teikto: “Viņa ir forša un gudra meitene. Malacis! Šķiet, radi nāk no Litenes. Ko novēlēt? Lai nebūtu pārsteigumu, lai politiķiem neizpaliek politiskā kultūra.” Kāds ir Jūsu komentārs?

-Patiesi Ivaru pazīstu ļoti sen. Mēs visi sev novēlam izturību, kas ir pats svarīgākais vēlēšanu laikā. Mūdienu vēlēšanu vide vairs nav prognozējama, kā bija agrāk. Piemēram, sociālajos tīklos tie, kuriem nav nekādas izpratnes par vēlēšanām, var sarakstīt jebko. Agrāk pamatā strādājām ar žurnālistiem – viņiem ir profesionālā ētika, viņi noskaidro faktus. Savukārt internetā pārsūta ziņas greizas un nepareizas. Tēpat netālu notiek karš, un, iespējams, kādam ir vēlme speciāli informāciju sagrozīt un izplatīt. Tas nozīmē to, ka mums būs vajadzīga izturība arī pēc vēlēšanām, jo, iespējams, neizpaliks mēģinājumi apstrīdēt vēlēšanu rezultātus. Ivaram taisnība, ka jābūt politiskai kultūrai. Tāpat Ivaram taisnība, ka mans vēctētiņš nāk no Litenes.

Par vēlēšanu dienu runājot... Ja cilvēks saslīmis, viņš varēs nobalsot?

-Latvijā cilvēki veselības stāvokļu dēļ izsaukumu uz mājām var pieteikt līdz plkst. 12.00. To var izdarīt divos veidos: palūgt, lai kāds radnieks, kaimiņš vai draugs iecirknī aizpilda iesniegumu, ka balsošana nepieciešama mājās; otrs variants – iesniegumu aizpildīt elektroniski, ja jums ir e-paraksts, un nosūtīt pašvaldības vēlēšanu komisijai.

Ko darīt, ja slikti paliek plkst. 12.10?

-Ja komisija var pagūt aizbraukt pie vēlētāja, tad to viņa arī izdarīs.

Vai nav laiks mainīt vēlēšanu sistēmu?

-Viedokli par vēlēšanu sistēmu aizņemos no Cimdara kunga un viņam pilnībā piekritu. Nav jau tādas ideālas vēlēšanu sistēmas. Jā, mēs varam ieguldīt daudz spēka un laika, lai to nomainītu. Varbūt pirmajā reizē būs kaut kādi uzlabojumi, bet pēc tam...

Jūs vairāk atbalstītu vai neatbalstītu?

-Neesmu objektīva, jo zinu, cik tas būtu sarežģīti. Šajā ziņā vairāk esmu konservatīva – man patīk proporcionālā vēlēšanu sistēma. Nedomāju, ka problēma ir sistēmā. Problēma ir izpratnē, ko tā sistēma var dot vēlētājam un valstij, jo arī šajā sistēmā var daudz ko uzlabot. Piemēram, cilvēku vēlmi darboties partijās – ja tās būtu lielas, tad arī sajūta, ka varu kaut ko ietekmēt, palielinātos.

Vai tā nav utopija?

-Var pateikt visu kaut ko. Esošajā vēlēšanu sistēmā varētu būt mazāki vēlēšanu apgabali. Tāpat esošajā sistēmā deputātu kandidāti var izturēties savādāk, piemēram, lietderīgāk izmantot valsts piešķirto finansējumu, skaidrojot vēlētājiem, kas un kā.

Kam būtu jābūt celmlauzim?

-Zviedrijas vēlēšanu sistēma ir ļoti līdzīga kā Latvijā. Tur vēlētāju aktivitāte vidēji ir 60-70%. Tas ir vēl viens pierādījums, ka vēlēšanu sistēma nav tā, ar ko var izglābt vēlētāju aktivitāti. Mažoritārās vēlēšanu sistēmās, ko, iespējams, vēlētāji nesaprot, deputāti cīnās par katru vēlētāju balsi, bet vēlēšanās uzvar tikai viens. Tad var būt vēl lielāka vilšanās. Protams, ir jauktās vēlēšanu sistēmas, piemēram, Lietuvā. Neesmu pārliecināta, ka kaimiņvalstī vēlētāju aktivitāte ir kardināli augstāka nekā pie mums. Tāpat ir mīts par interneta balsošanu Igaunijā. “Jā, ja mums tāda būtu, tad gan visi vēlētāji piedalītos vēlēšanās,” izskan viedokļi. Igaunijas pieredze liecina, ka patiesi cilvēki pierod pie ērtībām, taču elektorāts, kurš nebalso internetā, to arī nedara. Piemēram, vēlētāju aktivitāte ir 50% – ja kādreiz internetā nobalsoja 1-2%, tad tagad 30%, bet galarezultātā kopējais cipars nemainās.

Summa nemainās, saskaitāmos mainot vietām...

-Mainās tikai proporcijas.

Kāds ir scenārijs, ja vēlēšanu dienā nojuks internets?

-Saeimas vēlēšanu likums paredz divus balsošanas veidus: parasto, ja sistēma strādā, un balsošanu reģistrācijas aploksnēs. Vēlētājs tāpat varēs nobalsot, bet tas būtu lieks rakstu darbs.

Vai vēlēšanu dienā balsošanas kabīnē ļauts ieiet tikai vienam cilvēkam?

-Vecākiem līdzī drīkst iet bērni. Standarta nosacījums, ko paredz likums, – ja fizisku trūkumu dēļ cilvēks nevar pats nobalsot, tad palīgā var nākt uzticības persona. Tiesa, tas nevar būt vēlēšanu komisijas pārstāvis. Šis nosacījums nav jauns.

Ko novēlat vēlēšanu komisijām?

-Arī man pašai tas ir aktuāli, kā jau minēju, izturība. Tāpat nepazaudēt vēlmi atkal pieteikties darbam vēlēšanu komisijā nākamajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās 2024.gadā.

*Turpinājums 12.lpp

*Par publikāciju “Punktiņš, punktiņš, komatiņš” saturu atbild SIA “Balvu Vaduguns”.

Politologa viedoklis

Neesiet viegli nopērkami!

Rīgas Stradiņa universitātes profesore, politoloģe ILGA KREITUSE medijos paudusi viedokli, ka atsevišķu politisko spēku piedāvājums 14. Saeimas vēlēšanām ir diezgan bēdīgs: “Ja ir partijas, kas uzskata, ka tās var kandidēt vēlēšanās, kur programmās ir viens vārds ierakstīts, kur sarakstā ir 28 vai 31 cilvēks, tas tikai parāda, ka – vai nu partija Saeimas vēlēšanas uzskata par zināmu teātra skatuvi, kur uz brīdi pagreznēties, vai arī cilvēki vienkārši nenovērtē, cik nopietni tas ir.” Jāpiebilst, ka profesore TV3 raidījumā “900 sekundes” norādīja, ka satraucošs faktors ir arī kandidātu izglītības līmenis, tāpēc būtu nepieciešams ieviest zināšanu pārbaudes testu. Tautjāta, vai tas ir reāli, politoloģe atgādina, ka Latvijā ir obligāta pamatskolas izglītība: Tad formāli nekas nav pārkāpts, valstiski šāds pārbaudījums varētu pamatīgi satricināt ne tikai partiju pamatus, bet pat visas vēlēšanu sistēmas būtību. Arī Satversme to neparedz, tas ir vairāk par partiju atbildību, cik nopietni tās vērtē savus kandidātus un vai tādu kandidātu izvēli var uzskatīt par nopietnu un godpilnu attieksmi pret savu vēlētāju. Varu teikt, – kandidāti, vismaz šobrīd esiet mierīgi, partijas pārbaudi nepieļaus.”

Kā un vai var ietekmēt vēlēšanu aktivitāti?

-Vēlētāju līdzdalību lielā mērā noteiks tas, cik reāli un pamatoti ir tas, ko piedāvās savā darbībā partijas un kādā formātā uzrunās vēlētāju. Ir iestājies pagurums no saukļiem par mūžīgo paciešanos un ziedošanos, kas nav redzama valsts augstāko amatpersonu darbībā, gan arī savstarpējā politiskā lamāšanās, kas robežas ar rupjību, kas darbojās 13.Saeimas priekšvēlēšanu laikā.

Intervijās Jūs secināt, ka vēlētājiem izvēle būs samērā grūta. “Izlasot visas programmas, cilvēkam var iestāties pagurums, jo tur ir tik daudz sasolīts, sarakstīts un tik daudz nereālu lietu, ka var zūst ticība, ka var kaut kas valstī mainīties,” norādījat intervijā LTV raidījumā “Rīta Panorāma”. Kas, Jūsaprāt, jāņem vērā, izdarot izvēli, par ko balsot?

-Vēlētājam ir jācenšas saprast, cik reāli ir materiālie solījumi, jo daudzi ir nākotnes formātā ar domu par četriem, bet konservatīvo gadījumā – pat par desmit gadiem. Neļauties ar latviešu valodu, kas ir ļoti svarīgs jautājums, piesegt ekonomisko neizpratni un nespēju sakārtot izglītības sistēmu. Neticēt partijām, kad tās sola darīt to, ko dara pašvaldībās – brīvpusdienas skolās, celt dzīvojamās mājas un dzīvokļus vai arī sagatavot 5000 IT speciālistu. Šādi solījumi parāda, ka partijas uzskata vēlētāju par viegli apmānāmu un, pat gribētos teikt, viegli nopērkamu. Vajag lasīt programmas, lai redzētu partijas attieksmi un godaprātu. Tikpat svarīgi ir palasīt datus par deputātu materiālo situāciju – kā mainījusies materiālā labklājība deputēšanas laikā vai arī ar kādu parādu bagāžu kandidāts dodas uz vēlēšanām.

Der zināt!

Ko darīt, ja ir aizdomas?

Ja iedzīvotājiem rodas aizdomas vai to rīcībā nonāk pamatota informācija vai pierādījumi, kas varētu liecināt par slēpto aģitāciju, administratīvo resursu izmantošanu un citiem pārkāpumiem, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) aicina nekavējoties ziņot iestādei. To iespējams darīt vairākos veidos, t.sk. anonīmā veidā bezmaksas mobilajā lietotnē “Ziņo KNAB”, zvanot KNAB uzticības tālrunim 80002070 vai rakstot uz e-pasta adresi knab@knab.gov.lv.

Publikāciju sagatavoja E.Gabranovs

Pieredze

Mudina nesēdēt mājās

Balveniete ANNA LEIŠAVNIECE ar vēlēšanām uz 'tu' ir jau 16 gadus. Viņa ir bijusi Kubulu 11.vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētāja, Balvu pilsētas 3.vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētāja un daudzu jo daudzu novada vēlēšanu komisiju locekle, tostarp 2021.gada pašvaldību vēlēšanās. Viņa joko, ka laiki, kad nobalsoja 99,99% vēlētajū, sen ir pagājuši. "Padomju laikos bija arī zināms un noteikts, kurš būs pirmais balsotājs," viņa piebilst.

Šķiet, A.Leišavniece varētu stundām ilgi stāstīt par vēlēšanu gaitu, semināriem un daudziem citiem interesantiem faktiem, kā arī sastaptiem interesantiem cilvēkiem, piemēram, Arni Cimdaru, kurš nu jau noraugās no mākoņa maliņas. Viņa ir apkopojusi un saglabājusi arī vēsturiskus materiālus, arī presē publicētos rakstus. Piemēram, 1999.gada 3.marta laikrakstā "Vaduguns" Arnis Cimdars teic: "Man ļoti garšo zemenes. Bet, kad eju zvejojot zivis, ņemu līdzī sliedus... Tas nozīmē, ka,

ejot vēlēt deputātus, ikvienam jāzina, par ko viņš vēlē, ko vēlēšanu iecirkni darīs." Vēl kāds interesants fakts, par ko raksta "Vaduguns" 2002.gada 7.decembrī: "Divus mēnešus pēc 8. Saeimas vēlēšanām Nastrovas ezera krastā tika sadedzinātas Balvu rajona vēlēšanu zīmes." Interesanti, ka tolaik žurnālisti secināja, ka Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs Arnis Cimdars tikai divreiz ir piedalījies zīmju iznīcināšanas procesā. "Tikai un vienīgi Balvos. Balvu rajona vēlēšanu komisijas mani neaizmirst arī pēc vēlēšanām," viņš tolaik atzina.

Pirms gandrīz divdesmit gadiem A.Leišavniece intervijā pieļāva, ka padomju laikos balsojuši arī mirušie: "Ikvienas vēlēšanas sākās ar PSRS himnas noklausīšanos. Jau pirms vēlēšanu iecirkņa atvēršanas bija zināms, kas balsos pirmais. Parasti tas bija kāds darba pirmrindnieks – kombainieris, slaucēja vai cukkopējs, kurš pateicās partijai un valdībai par doto iespēju strādāt un celt komunismu. Protams, cēlās runas tekstu pirms tam sagatavoja un apstiprināja partijnieki. Uz vēlēšanām varēja neierasties tikai mirušie un *sutočņiki* – tie, kuri

bija arestēti. Tas gan neizslēdz iespēju, ka arī mirušie nobalsoja. Ik pēc noteikta laika no rajona izpildkomitejas mums zvanija un jautāja: "Cik iedzīvotāju nobalsoja? Kāds ir darbaļaužu noskaņojums? Ak, 60%. Kāpēc tik maz?" Atbildējām, govīs slauc. Pēc stundas, kad atskanēja kārtējais zvans, mēs lepni ziņojām, ka nobalsojuši, piemēram, jau 80% vai 90% vēlētajū, jo govīs, tā teikt, jau ir izslauktas. No kurienes uzradās šie skaitļi? Paskatījāmies griestos un nosaucām."

Viņa atzīst, ka dažas tradīcijas nav peļamas arī mūsdienās. Piemēram, ziedu pasniegšana tiem, kuri pirmo reizi balso, vai arī dažādie pasākumi vēlēšanu dienā – mūzika, kino rādīšana. Pirms 2022.gada vēlēšanām viņa uzsver, ka vēlēšanas brīvā Latvijā patiesi ir demokrātiskas. Jāpiebilst, ka pirms 9. Saeimas vēlēšanām CVK komisijas priekšsēdētājs Arnis Cimdars Annai pasniedza Atzinības rakstu par profesionālu darbu vēlēšanu komisijā daudzu gadu garumā. Tolaik vasarā viņa nosvinēja 70 gadu jubileju un vēlēja ikvienam Latvijas pilsonim saņemties, padomāt un doties uz vēlēšanu iecirkni nobalsot. "Tas ir iemesls iziet no mājas, satikt cilvēkus, paust savu attieksmi par mūsu ikdienu un lemt par to, kā dzīvosim tālāk," joprojām uzskata Anna Leišavniece.

Gala vārdu saka vēlētajis

Balvu novada vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs IVARS LOGINS nu jau 25 gadus aktīvi līdzdarbojas visās vēlēšanās. Jautāts, kas viņu mudina to darīt, Ivars atzīst, ka uz to nav nemaz tik viegli atbildēt: "Pirmkārt, vēlēšanu process ir interesants. Otrkārt, ir vēlme, lai tas notiktu godīgi, lai nebūtu nekādu mahināciju – lai vēlētajis būtu tas, kurš saka galavārdu, nevis vēlēšanu komisija." Viņš informē, ka, tāpat kā līdz šim, tam, kam jābūt vēlēšanu iecirkni, viss tiks nodrošināts: "Mūsu novadam vēlēšanu organizēšanai atvēlēti gandrīz 89 000 eiro."

Vai finansējums ir pietiekams?

-Kopumā summa ir lielāka nekā agrāk. Arī stundu likmes ir paaugstinātas. Daži mēdz teikt, ka tā ir par mazu. Jāatgādina, ka tā nav mēnešalga, bet samaksa par noteiktām darba stundām un dienām.

Kā veicas ar vēlēšanu iecirkņu komisiju nokomplektēšanu?

-Pilsētā ar to nekad nav bijušas problēmas. Tiesa, tādas bija laukos, tomēr visus jautājumus esam veiksmīgi atrisinājuši. Nosacīti jaunāka komisija būs Bērzkalnē un Lazdulejā. Jā, mums nav rezervju.

Būs aizstājēji, ja kāds izies no ierindas?

-Pagājušajās vēlēšanās arī bija šādi gadījumi, tomēr vēlēšanu komisijas operatīvi atrada un uzrunāja cilvēkus, kuri savu darbu arī godam pildīja.

Vai iecirkņu vēlēšanu komisijas ir gatavas darbam?

-Jā, kaut gan vēl ir daudz darāmā. Tad, kad būsīm saņēmuši visus vēlēšanu materiālus, novirzīsim tos iecirkņiem, kā arī vēlreiz pārrunāsim aktuālākos jautājumus.

Kas satrauc novada vēlēšanu komisijas priekšsēdētāju?

-Satrauc, kāda būs epidemioloģiskā situācija vēlēšanu dienā. Ceru, ka nebūs nekādu striktu ierobežojumu.

Protams, nevar salīdzināt vēlēšanu procesu tagad un pirms 10-20 gadiem. Un tomēr?

-Viennozīmīgi ar IT attīstību ir notikusi modernizācija. Tagad arī vēlēšanu gaitas žurnāls ir elektronisks, un tā informācijas lielākā daļa, kas tur tiek ierakstīta, automātiski aiziet arī uz vēlēšanu rezultātu aprēķināšanas protokolu. Kādreiz neizpalika aizvairojošas replikas, ka nav svarīgi, kā balso, bet svarīgi, kā saskaita. Tiem, kuriem ir šādas aizdomas, noteikti jāpiesakās vēlēšanās kā novērotājiem. Tāpat jāatgādina, ka šobrīd jau ir daudz iecirkņu, kur elektroniski apstrādā vēlēšanu zīmes. Šeit nevar būt runa, ka var notikt kaut kādas mānīšanas.

Elektroniskā apstrāde vērtējama ar plus vai minus zīmi?

-Tas ir labi, jo tā ir drošība, ka komisija kaut ko nepareizi saskaitīs. Otrkārt, materiāli, kas ir ieskenēti, saglabājas. Ja ir kaut kādas pretenzijas, tad vēlēšanu zīmes nav jāskaita no jauna, jo var paņemt ieskenēto materiālu.

Padomju laikos bija zināms, ka nobalsos 99,9% vēlētajū. Kā ir šodien, kā būs 1.oktobrī?

-Nē, mēs nezinām ne to, kas pirmais balsos, ne to, cik liela būs vēlētajū aktivitāte. Turklāt vēlēšanu komisiju pārstāvju alga nav atkarīga no tā, cik aktīvi būs vai nebūs vēlētajī. Komisija savu darbu būs veikusi, ja nobalsos kaut vai 5% balsstiesīgo pilsoņu.

Patiesi vēlētajū aktivitāte nav komisiju atbildības sfēra, tomēr vai cilvēciņi nešķiet labāk, ka mēs esam aktīvi un atbildīgi par savu valsti?

-Jebkuram normāli domājošam cilvēkam Latvijā būtu jāsaprot, ka nedrīkst neiet uz vēlēšanām. Dalība vēlēšanās arī ir politiskas veidošanas process. Vienmēr jāatceras, – ja es neaiziešu uz vēlēšanām, būs kāds, kurš aizies un, iespējams, nelabvēlīgi ietekmēs valsts drošību.

Vai tante Krišjāņos nobalsojot vai nenobalsojot var ietekmēt politiku?

-Jā, plus otra, plus trešā tante, un būs jau tūkstotis balsu. Ja atceramies Eiropas Parlamenta vēlēšanas, kurās aktivitāte bija maza, tad ievēlēja deputātus, kuri daudziem joprojām nav pieņemami.

Vai laika apstākļi var ietekmēt aktivitāti?

-Tā nevajadzētu būt. Ceru, ka tā, neatkarīgi no laika apstākļiem, uzlabosies, liekot uzsvāru uz reāli domājošiem cilvēkiem, nevis tādiem, kuri paļaujas uz dezinformāciju. Jāsecina, ka kaut kur pa kautiem šī tendence parādās. Vēlreiz aicinu domāt un būt aktīviem! Nedod Dievs, ka vēlēšanās uzvar pret Latviju naidīgi noskaņoti politiķi.

Vai ir kādas vēlēšanas, kas īpaši palikušas atmiņā?

-Jā, notikumi Kubulos.

Atklājiet, kas tur notika?

-Domāju, ka tā bija politiskā ciņa. Tobrīd politiķi izteikti lūkojās, kādā krāsā iekrāsojas rajons, piemēram, zaļā, oranžā vai kādā citā. Vairāk tā bija politiskā versija.

Vai 2022.gadā iespējama balsu pirkšana?

-Ja ir pieprasījums, tad ir piedāvājums. To, iespējams, izskaust pilnībā nevar, tomēr viennozīmīgi tas iet mazumā. Vēlētajī ar katru gadu kļūst gudrāki, nav tik viegli ietekmējami. Tomēr nav izslēgts, ka neizpaliks atsevišķi gadījumi.

CVK priekšsēdētāja Kristīne Bērziņa "Vaduguniņ" atzina, ka vēlēšanu dienā neizpaliek telefona zvani par iespējamiem pārkāpumiem. Kā ir mūspuse?

-Tie ar katru gadu sarūk. Ir maldinoši zvani, un parasti, ja zvanītājs ir anonīms, izvērtēju – ir vai nav pamats kaut ko darīt tālāk.

Kā atsijāt viltus zvani no, iespējams, reālas sūdzības par reālu pārkāpumu?

-Vēlēšanu iecirkņos ir izvietoti atbildīgo iestāžu numuri, kā arī paskaidrojumi, kur zvanīt un kādos gadījumos.

Ar ko šīs vēlēšanas atšķirsies no citām?

-Šīs būs otrās vēlēšanas ar elektronisko vēlētajū reģistru, kad var balsot jebkurā vēlēšanu iecirknī. Nekas īpaši jauns tas nav – sistēma ir vienkāršāka, tāpat kā balsošanai ārzemēs pa pastu.

Tas, ka pasē nebūs spiedoga, ir labi vai slikti?

-Labi. Pirmkārt, nebūs jātērē nauda spiedogiem. Otrkārt, pases lappuses netiek aizpildītas. Arī kontrole ir vieglāka.

Ir izskanējusi versija, ka Jūs studējāt kopā ar Cimdaru?

-Vienā augstskolā katrs studēja savā fakultātē. Mūsu ceļi mijās tad, kad darbojāmies studentu vienībā.

Savulaik CVK apmeklēja reģionus...

-Būt kopā ir labāk, tomēr jāņem vērā cilvēkresursi. Tas paņem daudz laika, arī līdzekļu. Sākoties pandēmijai, tikšanās notiek neklātienē, kas ir daudz ātrāk un efektīvāk.

Ari tā ir vēsture. Pašvaldību vēlēšanās bez maskas nedrīkstēja balsot un atrasties vēlēšanu iecirkņos. Balvu novada vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs Ivars Logins (foto) tikai vienreiz nav nobalsojis, jo nepaspēja. "Jā, bija arī sirdsapziņas pārmetumi," viņš atklāj. Tautjāts, kā ievēlēt labus deputātus, I.Logins vēlēšanu dienu salīdzina ar eksāmeni skolā: "Ejot uz eksāmeni, mēs gatavojamies. Tātad jāseko līdzī notikumiem. Atceros gadījumu, – kad strādāju pagasta vēlēšanu komisijā, braucām uz mājām. Divas pensionāres, tolaik savā starpā spriežot par Saeimas vēlēšanām, pierādīja, ka viņas ir ļoti, ļoti labi informētas. Par ko balsot? Izmantojiet vairākus informācijas avotus – skatieties, klausieties, lasiet!"

Vai ir bijuši gadījumi, kad izskan pārmetumi, ka novada vēlēšanu komisijas vadītājs ietekmē vēlēšanu rezultātus?

-Nē, tādi nav bijuši, turklāt rezultātus mēs nevarām ietekmēt.

Savulaik vēlēšanu aplokšnes vienā Balvu iecirknī sacirta ar cirvi. Kā tas notiek mūsdienās?

-Tagad nogriež aplokšni maliņā.

Kāpēc apmeklējāt visus vēlēšanu iecirkņus?

-Lai būtu pārliecība, ka tur viss ir kārtībā. Ja kāds apgalvo, ka nav, tad varu oponent: "Es tur biju." Atgādināšu, ka vēlēšanu novērotājus nevar uzvert skeptiski, jo tie ir mūsu palīgi.

Kāda, Jūsuprāt, tomēr būs vēlētajū aktivitāte Saeimas vēlēšanās?

-Grūti pateikt. Gribētos, lai būtu virs 50%. Vietējiem cilvēkiem svarīgākas ir pašvaldību vēlēšanas, otrajā vietā – Saeimas vēlēšanas. Vēlēšanu komisijas pārstāvjiem novēlu veselību un izturību! Ir bijuši gadījumi, kad balsot atnāk ierēģības personas, kuras bravūrīgi nomet pasi uz galda. Uzskatu, ka vēlēšanu kultūra uzlabojas. Vēlēšanu komisijai nav jāsaucas, ja veidojas rinda. Viņiem jāizdara savs darbs – jāizsniedz vēlēšanu zīmju komplekts un vēlēšanu aplokšne. Vēlēšanu zīmes vēlreiz jāpārskaita gluži kā veikalā, precīzi izdodot naudu. Ir jāpārliecinās, ka izdod visas vēlēšanu zīmes!

Nereti cilvēki pēc vēlēšanām atzīst, ka viņam bijuši divi favorīti un tikai vēlēšanu iecirknī pieņemts galīgais lēmums...

-Arī veikalā ir izvēle, piemēram, 2-3 veidu kurpju pāri. Un pēkšņi mēs pieņemam lēmumu, ka gribam tās un ne citas. Vienas kurpes taču bija jānopērk!

Pašvaldības policijai – 30

Dzimšanas dienu svin citādāk

9.septembrī apritēja 30 gadi kopš Balvu novada pašvaldības policijas dibināšanas, kas tālajā 1992.gadā bija viena no pirmajām pašvaldības policijām valstī. Jubilejas dienā novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs aicināja jubilārus uz tikšanos, lai sveiktu svētkos un pateiktos par ieguldīto darbu sabiedriskās kārtības uzturēšanā un nodrošināšanā. Savukārt paši gaviļnieki, vēloties dzimšanas dienu nosvinēt īpašāk, pēc svinīgās pieņemšanas piedalījās novada mācības stundā Balvu Centrālajā bibliotēkā, bet vēlāk ciemojās zemnieku saimniecībā "Kotiņi", kā arī pārbaudīja kolektīva saliedētību un reaģēšanas spējas izlaušanās spēlē Upītē.

Saņemot novada "Pateicību par profesionālu darbu, godprātīgu un atbildīgu attieksmi pret dienesta pienākumu pildīšanu, sabiedriskās drošības un kārtības nodrošināšanu un sakarā ar Balvu novada pašvaldības policijas 30. gadadienu", pašvaldības policijas priekšiece Rīta Kravale teica: "Esam izglītoti, spēcīgi un profesionāli kolektīvi, kurš strādā sabiedrības labā un pilda savus trīs galvenos uzdevumus – sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanu, saistošo noteikumu prasību izpildi, kā arī kontroli un atbalsta sniegšanu visām pašvaldību un valsts institūcijām." Viņa puda gandarijumu, ka novadā ievērojami samazinājies noziedzīgo nodarījumu un likumu pārkāpumu skaits, kā arī novēlēja policijas darbiniekiem izturību, veselību, kā arī strādāt un dzīvotgribu!

Pēc svinīgā pasākuma domē, lai piedalītos novada mācības stundā par policijas un novada vēsturi, jubilāri devās uz Balvu Centrālo bibliotēku, kur viņus sagaidīja novadpētniecības lasītavas bibliogrāfe Sarmīte Vorza, piedāvājot iesaistīties izzinošās un jautrās atrakcijās. "Rita Kravale par savu kolektīvu rūpējas dažādos veidos. Šī nav pirmā reize, kad pašvaldības policijai piedāvājam dažādas aktivitātes. Kad Rita pie mums atnāca ar vēlmi saviem darbiniekiem padarīt šo dienu mazliet citādāku, nolēmām piedāvāt iesaistīties novada vēstures stundā, kā arī apskatīt Jēkaba Slišana karikatūru izstādi," pastāstīja bibliotēkas vadītāja Ruta Cibule.

Pēc nodarbības bibliotēkā jubilāru diena turpinājās zemnieku saimniecībā "Kotiņi", bet noslēdzās ar aizraujošu izlaušanās spēli Upītes ciemā. R.Kravale atklāja, ka dzimšanas dienā kolektīvā valdīja pacilāts noskaņojums, bet sevišķi iepriecināja daudzie pārsteigumi: "Ejot pa ielu, saņēmām apsveikumus pat no likumpārkāpējiem. Gan sociālajos tīklos, gan uz darba telefonu sveicienus sūtīja mūsu sadarbības partneri un citu pašvaldības un valsts policiju darbinieki. Taču savu dzimšanas dienu plaši nereklamējām un ciemiņus neaicinājām, jo gribējām to padarīt par svētkiem sev. Tā bija citādāka darba diena, kas ļāva mums uzņemt pozitīvu enerģiju, dodot lielāku spēku strādāt vēl labāk. Tagad esam atgriezušies darba ierindā, lai ar jauniem spēkiem nodrošinātu drošību un kārtību novada

Foto - I.Tušinska

Saņem apsveikumus domē. Svinīgajā pieņemšanā par godu svētkiem domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs Balvu novada pašvaldības policijas priekšiecei Ritai Kravalei un darbiniekiem Andim Grāvītim, Ingum Koļcovam, Raitim Kozlovskim, Viesturam Kozlovskim, Lindai Lapsei, Uldim Melnacim un Vitālijam Vilciņam pasniedza "Pateicību par profesionālu darbu, godprātīgu un atbildīgu attieksmi pret dienesta pienākumu pildīšanu, sabiedriskās drošības un kārtības nodrošināšanu un sakarā ar Balvu novada pašvaldības policijas 30.gadadienu". Sirsnīgus sveicienus svētkos policisti saņēma arī no citiem pašvaldības pārstāvjiem, 13. Saeimas deputāta, kā arī Balvu Sociālās pārvaldes vadītājas Viktorijas Pukas. Savukārt savās atmiņās par laiku pirms 30 gadiem ar klātesošajiem dalījās toreizējais Balvu pilsētas vadītājs Juris Anuškāns, kuram tikšanās reizē pasniedza "Pateicību par atbalstu un ieguldījumu Balvu novada pašvaldības policijas izveidē".

Uzdevums ar papildu apgrūtinājumu. Vienā no uzjautriņoškajiem uzdevumiem komandu "Nāciet šurp!" un "Kāpēc es?" pārstāvji ar adītiem cimdiem rokās meklēja laikrakstā "Vaduguns" 1992.gadā

publicēto rakstu par pašvaldības policijas dibināšanu. S.Vorza bija sagatavojusi arī citas neparastas aktivitātes, piemēram, kurš ātrāk saliks puzzle no vecas fotogrāfijas vai kartē sameklēs kādā senā rakstā minētu apdzīvotu vietu.

Jāpazīst sava novada teritorija. Novada mācības stundā policisti izmantoja jauno Balvu novada karti, kurā ar magnētiņiem atzīmēja savu dzimto pilsētu vai ciemu, kā arī meklēja citas apdzīvotas vietas, pildot novadpētniecības lasītavas bibliogrāfes Sarmītes Vorzas dotos uzdevumus.

teritorijā."

Pašvaldības policijas priekšiece neslēpa, ka šis gads būs izaicinājumiem bagāts. Kopš novadu apvienošanās ir paplašinājusies teritorija, ko apkalpo novada pašvaldības policija, un viņa ir gandarīta, ka Viļakas un Rugāju pašvaldības policisti ir veiksmīgi iekļāvušies kolektīvā. Pārmaiņas gaidāmas arī pēc Saeimas vēlēšanām, kas notiks oktobrī. R.Kravale atzina, ka pašlaik visvairāk raizējas, kā veidosies pašvaldības un

valsts policijas turpmākā sadarbība: "No 2024.gada 1.janvāra pašvaldības policijai jābūt katrā novadā, bet joprojām nav īstas skaidrības par valsts un pašvaldības policiju risināmo uzdevumu jomām. Gribētos, lai no valsts puses šajā ziņā būtu lielāka konkrētība." Savukārt taujāta, kāda būs novada pašvaldības policija vēl pēc 10 gadiem, R.Kravale puda cerību, ka tā būs fiziski un juridiski labi sagatavota, spēcīga un atsaucīga.

Foto - I.Tušinska

Aicinājums

Iespēja iesaistīties Jaunsardzē

iesaisties kustībā "Jaunsardze"!

Piesakies pie Balvu novada jaunsardzes instruktora Jāņa Rakstiņa mob. 26187668

Kļūsti par jaunsargu. Tev ir iespēja bez maksas piedalīties:

- ✓ nometnēs
- ✓ pārgājienos
- ✓ ekskursijās
- ✓ sporta aktivitātēs
- ✓ nometnēs un sacensībās ārpusē
- ✓ sāncensīgos formātos
- ✓ sāncensīgu apmācību veselības aprūpes pakalpojumus – vakcināciju pret ārbo encefalītu un D vitamīna preparātu!

Nodarbības norisinās vienu reizi nedēļā pēc stundām 2x40 min. (Balvu VG, Rugāju vnk., Bērzpils psk.)

Jaunsardze ir bezmaksas kustība, kuras mērķis ir jauniešu izaugsmes veicināšana, veselības, drošības un fiziskās spējas attīstība. Paredzēts bērniem un jauniešiem līdz 18 gadu vecumam. Saņemt 2 mācību programmas: Dzīvot droši, pilsētas drošība, mīkstā mūca!

Jaunsardzes instruktors Jānis Rakstiņš aicina bērnus vecumā no 10 gadiem, kā arī jauniešus, kurus interesē militārā joma un saturīgās aktivitātēs kopā ar vienaudžiem pavadīts laiks, pieteikties Jaunsargu vienībā: "Ja Tev ir vēlme līdzdarboties, tad raksti *WhatsApp* vai zvani uz tālruni 26187668 instruktoram Jānim Rakstiņam. Visas aktivitātes ir bez maksas."

Informē CSDD

Maina CSDD pakalpojumu cenrādi

Sekojoši Valsts kontroles ieteikumi, valdība 13.septembrī pieņēma grozījumus VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija" (CSDD) cenrādī. Jaunais cenrādis paredz cenu izmaiņas tādos pakalpojumos kā transportlīdzekļa vadīšanas eksāmens, elektroauto uzlāde CSDD uzlādes tīklā un citiem.

Šī gada aprīlī Valsts kontrole publicēja revīziju "Vai Satiksmes ministrija pārvalda kapitālsabiedrības atbilstoši normatīviem aktiem un labai praksei?", kur tostarp padziļināti vērtēja CSDD deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu efektivitāti izmaksu ziņā. Viens no dokumentā izteiktajiem ieteikumiem bija aktualizēt CSDD cenrādi, jo uzņēmuma sniegto pakalpojumu pašizmaksa būtiski atšķiras no tobrīd valdības apstiprinātā cenrāža.

Noteikumu projekts nosaka jaunus transportlīdzekļu vadīšanas eksāmena pakalpojumus un to izcenojumu atkarībā no transportlīdzekļa kategorijas, kā arī nepieciešamības atkārtotā eksāmenā apliecināt iemaņas speciālo figūru izpildē. Pašlaik vadīšanas eksāmenam un atkārtotam eksāmenam, neatkarīgi no transportlīdzekļa kategorijas un atšķirīgā resursu ieguldījuma, ir vienota cena. Precizētas pakalpojuma cenas teorētiskajam eksāmenam mehānisko transportlīdzekļu un kuģošanas līdzekļu vadītājiem, mopēdu vadītājiem, kā arī transportlīdzekļu vadītāju sagatavošanas pasniedzēja un instruktora atestācijai. Grozījumu projekts paredz elektrotransportlīdzekļu uzlādes pakalpojuma cenu veidot no divām komponentēm – fiksētās un mainīgās, kur uzlādes pakalpojuma cenas mainīgā komponente tiktu pārrēķināta ne biežāk kā reizi mēnesī. Turpmāk CSDD cenrādī būs noteikta elektroskrejriteņa reģistrācijas maksa, kas būs tāda pati kā velosipēda reģistrācijai. Jaunais cenrādis paredz palielināt cenu transporta reģistrācijas numuriem, kas satur tikai viena cipara simbolus vai tādu ciparu kombināciju, kur pirmais cipars ir jebkāds skaitlis un visi atlikušie ir "0". Cenrādis paredz arī augstāku maksu par mopēdu, piekabju un kuģošanas līdzekļu numuru izvēli. Savukārt būtiski samazinās maksu par standarta valsts reģistrācijas numura zīmju izdošanu. Noteikumu projekts paredz atteikties no paaugstinātās maksas piemērošanas par traktortehnikas vai kuģošanas līdzekļa reģistrācijas apliecības atjaunošanu nozaudētās vietā. Grozījumi CSDD cenrādī stājas spēkā nākamajā dienā pēc valdības lēmuma oficiālās publikācijas "Latvijas Vēstnesī".

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Balvu Novada muzejā

Meklējot tīrāko formu klusās dabas žanram

10.septembrī Balvu Novada muzejā svinīgi atklāja ANDRA KAĻIŅINA izstādi "Klusā daba nav daba, bet ir". To veido gleznas, kas iedvesmotas no klusās dabas žanra klasikas, bet mākslinieks runā par to ar konceptuālu pieeju. Izstāde būs skatāma līdz 28.oktobrim.

Vēlme tikties ar skatītājiem dzimtajā pusē

Ideja veidot izstādi Balvu Novada muzejā māksliniekam radās sarunā ar direktori Ivetu Supi, arī vēlme atgriezties pie savām saknēm – gan mākslinieks Andris Kaļiņins, gan izstādes kuratore Kristīne Ercika dzimuši Balvos. Tāpat abiem šķiet svarīga laikmetīgās mākslas pieejamība un decentralizācija, kā arī iespēja strādāt ārpus lielo mākslas centru robežām, vienlaikus iepazīstinot reģiona iedzīvotājus ar laikmetīgās mākslas norisēm. Jāpiebilst, ka Andris Kaļiņins studējis Latvijas Kultūras koledžā un Latvijas Mākslas akadēmijā, Scenogrāfijas nodaļā, bet Kristīne Ercika studējusi Latvijas Kultūras koledžā un Latvijas Mākslas akadēmijā, Mākslas vēstures nodaļā.

Kas ir daba? Un kas – klusā daba?

Veidojot savus darbus, mākslinieks Andris Kaļiņins meklē ideju kodolu, tīrāko formu. Vārdam 'daba' skaidrojošajā vārdnīcā piemīt divas nozīmes: pirmkārt, tas apzīmē visa apkārt eksistējošā ārējo veidolu ainaviskā izpratnē; otrkārt, par 'dabu' tiek sauktas arī kādas parādības galvenās īpašības, kas varētu izteikt to būtību. Reflektējot par šo nozīmju mijiedarbību, Andris Kaļiņins izstādē redzamajos darbos meklē veidus, kā attēlot klasiskajā mākslas žanrā pieņemtos sīžetus, neatšķirājot to ārējo formu. Tā vietā attēlojums tiek aizstāts ar triepieniena rakstura, darba

izmēra un konteksta saspēli. Izstādes nosaukums norāda uz sava veida paradoksu, mēģinot definēt hrestomātisko mākslas žanru. Veidojot darbus, A.Kaļiņins citē vairākus labi zināmus māksliniekus – Bruno Vasiļevski, Renē Magritu un Džozefu Košutu, kuru daiļradē objektīvā pasaule attēlota, darbiem saturot vairāk, nekā to spēj fotogrāfiskās realitātes attēlojums.

Dzimtajā pilsētā atgriežas bagātāki

"Prieks, ka mūspuses jaunieši aiziet pasaulē, mācās, gūst panākumus, pamana jauno un pilnveido sevi, lai jau bagātāki atgrieztos dzimtajā pusē parādīt sasniegto. Priecājosies, ka šovasar Andrim bija personalizācija Jūrmalas muzejā, piedāvāju to atvest arī uz Balvu muzeju. Taču viņš atbildēja, – es neesmu tik vecs, lai rādītu vecus darbus. Mūsu idejai atbalstu sniedz Kultūrkapitāla fonds, un nu Balvos skatāmi pilnīgi jauni mākslinieka darbi," izstādes atklāšanā teica muzeja direktore Iveta Supe. Ar saviem darbiem apmeklētājus iepazīstināja Andris Kaļiņins: "Gribējās skatītājiem parādīt citu kluso dabu, kas nebūt nav tikai puķes vāzēs, kā tas ir klasiskajās klusās dabas gleznās. Taču šis mākslas žanrs – klusā daba – ir vissaprotamākais." Viņš dāvināja ziedus savām skolotājām, cilvēkiem, kuri jau skolas laikā iepazīstināja ar mākslas pasauli, kā arī muzeja darbiniekiem, kuri palīdzēja iekārtot izstādi. "Lūk, arī es, iespējodoties no Bruno Vasiļevska darba "Baltā siena", mēģināju radīt savu versiju par balto sienu, jo arī balta siena ir priekšmets, ko var uzgleznot. Skatītāji var jautāt, – kāpēc līdzās gleznai ir pīpe? Jo tā ir pīpe, bet glezna ar pīpi ir glezna. Esmu atļāvies uz audekla attēlot pat putekļus, jo arī putekļi ir daba," ar savām gleznām iepazīstināja mākslinieks.

Foto - Z.Logina

Izstādes atklāšanā. Mākslinieks un scenogrāfs Andris Kaļiņins izstādes atklāšanā pie saviem darbiem kopā ar mammu Valentīnu.

Balvu novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs pauda prieku par mākslinieka pasaules redzējumu: "Jāsaka kā Sent-Ekziperi grāmatā "Mazais princis", ka būtiskais nav acīm saredzams, tā īsti mēs redzam tikai ar sirdi. Arī šajos darbos katrs ieraudzīs kaut ko savu, jo mākslas misija ir pateikt to, ko lielākā daļa cilvēku ikdienā nepamana. Ļoti labi, ka izstādē būs arī izglītības programma, kas audzinās skolēnus, ļaujot iepazīt mākslas pasauli."

Izstādi papildina izglītības programma

Izstādi papildina arī izglītības programma, kas ietver ekskursijas skolēniem, darba lapas izstādes apmeklējumam bērniem un pusaudžiem, kā arī īpašu tikšanos ar senioriem un sarunas ar mākslinieku. To veidojusi Kristīne

Ercika. Muzejs aicina pieteikties programmai par laikmetīgo mākslu, kas ir balstīta uz Andra Kaļiņina izstādi Balvu Novada muzejā "Klusā daba nav daba, bet ir". Jāpiebilst, ka programma darbosies tikai izstādes apskates laikā. Muzeja speciālista vadībā apmeklētājiem ir iespēja iepazīties ar izstādi, iegūstot padziļinātas zināšanas par mākslinieku un apskatāmajām gleznām, saņemt atbildes uz sev interesējošiem jautājumiem un iegūt jaunas zināšanas par laikmetīgo mākslu. Programma paredzēta sākumskolas, pamatskolas un vidusskolas skolēniem, – uzdevumu grūtības pakāpes pielāgos konkrētam vecumposmam. Izstādes apmeklējums ir bez maksas, bet pieteikties var, zvanot uz Balvu Novada muzeju 64521430 vai 28694615 (Māra).

Izstāde kopā ar izglītojošu programmu nākamgad būs skatāma arī Preiļos, Ludzā un Rēzeknē.

Ates muzeja tradicionālais rudens pasākums

Pļaujas svētkos dzied, strādā un spēlē teātri

10. septembrī Alūksnes novada Viktora Ķirpa Ates muzejā "Vidzemes lauku sēta" notika rudens pasākums "Pļaujas svētki Ottesmūižā", kurā piedalījās arī Balvu novada kolektīvi un apmeklētāji.

"Pļaujas svētki ir Ates muzeja tradicionāls pasākums, kas pirmo reizi sarīkots 1986.gadā un nu jau kļuvis par ierastu tradīciju, pulcējot apmeklētājus no tuvākām un tālākām vietām. Par svētku moto šogad bijām izvēlējušies vēstījumu "Sajūti latvietību!". Kā allaž, lauku sētas darbus darīja gan pašu ļaudis, gan folkloras kopu dalībnieki un dažādi amatnieki," pastāstīja Alūksnes novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciāliste Evita Aploka.

Medņevas etnogrāfiskais ansamblis ainaviskajā muzeja teritorijā Pļaujas svētkus atklāja kopā ar Jaunlaicenes folkloras kopu "Putnis", Malienas vidējās paaudzes deju kolektīvu "Ērmanītis", Lejasciema folkloras kopu "Smaržo siens" un tautas muzikantiem "Ziemeļmala". Savukārt svētku noslēgumā turpat lauku sētas pagalmā brīvā dabā skatītājus priecēja Baltinavas dramatiskais kolektīvs "Palādas" ar teātra izrādi – komēdijas "Ontans i Anne" 5.daļu "Ontans i plāšņiki (ekstrasens)". Medņevieši aktīvi piedalījās rudens darbu darīšanā – katrs apmeklētājs varēja izmēģināt savus spēkus kulšanā un malšanā, kalšanā, medus sviešanā, maizes cepšanā uz iesmiem, karošu grebšanā, kartupeļu rīvēšanā, kāpostu skābēšanā, sveču liešanā un citos darbos.

Kā iegūst cieti? Kartupeļu rīvēšana nav sveša medņevietei Genovefai Loginai, jo apmeklētājiem jāparāda, kā rodas ciete.

Iepriecina ar dziesmu. Medņevas etnogrāfiskā ansambļa un Žiguru pagasta folkloras kopas "Mežābele" dalībnieki, kurus vada Skaidrīte Šaicāne, Pļaujas svētku viesus iepriecināja ar skanīgām dziesmām.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Kāpostus – mucīnā! Kāpostu ēvelēšanas darbs bija uzticēts medņevietim Alfrēdam Circenim, piepalīdzot Annai Mednei un Ņinai Circenei, kura rīvēja burkānus.

Foto - no personīgā arhīva

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Reklāma

Vai esi sagatavojies ziemai?

SIA AMATI piedāvā

- Apkures katlus
- Akumulācijas tvertnes
- Termostatus un automātikas efektīvai enerģijas izmantošanai

www.AMATIveikals.lv
28339922

Konsultācijas
29125850

Balvi, Ezera iela 30

Vakance

BALVU NOVADA ADMINISTRĀCIJA,

reģ.Nr. 40900036984, **aicina darbā ekonomistu.**

Dokumenti amata pretendentiem jāiesniedz līdz 2022.gada **28.septembra plkst. 16.00.** Informāciju par vakanci var atrast Balvu novada mājaslapā www.balvi.lv, Balvu novada pašvaldības Facebook.com kontā vai Nodarbinātības valsts aģentūras mājaslapā, CV/vakanču portālā.

Pērk

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. **29411033.**

IEPĒRK MAJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparstrade.lv

SIA "AIBI" iepērk
liellopus, jaunlopus,
jērus, zirgus.
Iepērkam arī bioloģiskos lopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. **20238990.**

IEPĒRKAM liellopus!
BIO liellopiem augstas cenas!
Tālr. **62003929**
www.kopimkopim.lv

SIA "RENEM"
iepērk
jaunlopus, liellopus,
aitas, piena teļus.
Elektroniskie svāri. Samaksa
skaidrā naudā vai ar pāskaitījumu.
Tālr. **29485520,**
26447663
vai pa e-pastu:
siarenem@inbox.lv.

Pērk izcirstus mežus,
3000 EUR/ha. Tālr. **28282021.**

Pērk mežu ar zemi, cirsma,
lauksaimniecības zemi.
Tālr. 26346688.

Pērk aizaugušas zemes, cirsma,
mežus. Tālr. 29419597.

Pērk pilētviņu. Tālr. 26569353.

"Craftwood" PĒRK MEŽA
ĪPAŠUMUS visā Latvijā, cena no
1000-15000 EUR/ha. Samaksa
darījuma dienā. Tālr. 26360308.

Pērku meža, lauksaimniecības
zemi. Tālr. 29386009.

Piedāvā darbu

Piedāvājam darbu diviem
LENTZĀGA OPERATORIEM
Balvu novadā. Samaksa pēc
vienošanās.
Tālr. 28600344.

Pārdod

Z/s "Užgava" pārdod
graudus, zirņus. Tālr. 29432655.

Pārdod lecinātu teli (18 mēn.).
Tālr. 26120397.

Pārdod lietotu ledusskapi Zanussi.
Tālr. 26453774.

Z/S "Gračuļi" pārdod jaunputnus un
dējējvistas. Pieteikumi pa
tālr. 29186065.

Pārdod metāla jumtus un
notek sistēmas no ražotāja.
Cena no 7,50 EUR/m².
Tālr. 28382940.

Metāla jumta segumi par labām
cenām. Piegāde, uzstādīšana.
Tālr. 26360938.

Skaldīta malka.
Cena 40 EUR/berkubā.
Piegādes apjoms līdz 7 berkubiem.
Ir sausā. Tālr. 25543700.

Maina skaldītu malku pret veciem
motocikliem. Tālr. 26425960.

Pārdod skaldītu malku,
zāģmateriālus. Piegāde.
Tālr. 26565416.

Pārdod keramzīta blokus.
Tālr. 26336910.

Tirgo kūstmēslus, auglīgu zemi.
Tālr. 26431999.

Pārdod pusaudžu velosipēdu.
Tālr. 26811855.

Apsveikumi

*Ik dienas Jūsu rokās Hostija kā
pērle zaigojas,
Jūs ļaudīm ticību un patiesību skaidrojat,
Jums acīs vienmēr sirsniņa un
labestība mirdz,
Jums krūtīs Dieva izvēlētā sirds.*

Sirsniņi sveicam prāvestu **Olģertu Misjūnu**
priesterības gadadienā! Vēlam, lai Dieva žēlastības un
svētības ir papildīta katra diena, lai stipra veselība,
izturība un prieks dvēselē, ejot izvēlēto ceļu.
Pateicībā – Bērzu draudze

*Es ļoti negribu, ka steidzas laiks,
Kur visi darbi tiktu padarīti,
Un gurdens liktos bērzs, kas vēl tik slaiks.
Lai vakars pagaida! Lai staro rīts.*

(A.Vējāns)
Mīļi sveicam **Vilmu Garanču** 70 gadu jubilejā!
Sauli, lai tā vienmēr sirdi spīd,
veselību, kas ir visa ķīla!

VVĢ kolektīvs

Afiša

*Sākums 7.lpp.

Balvu pagastā

Tik daudz un dažādi pielietojumi burciņai, pavisam liekas parastai un necilai, bet tā var tapt par kāda našķa trauciņu, par svečturīti, naudas krātuvīti, rudens velšu glabātuvīti... Tiekamies **23.septembrī plkst. 18.00** Nau-daskalna tautas namā radošajā darbošanās vakarā "Izdekorē savu burciņu". Līdzī jāņem 0,5 burciņa un pēc izvēles dažādi dekori, ar ko burciņu izdekorēt (kļavu lapas, lentītes, mežģīnes utt.). Un vēl līdzī ņemam savus rudens konservējumus (arī burciņās), lai varam kopīgi pie tējas galda izgaršot, padalīties ar receptēm, pastāstīt gatavošanas procesu un kādus kuriozus atgadījumus no gatavošanas procesa. Gaidīts ikviens radoši pavadīt piektdienas vakaru!

Bērzkalnē

No 15.septembra līdz 27.oktobrim pagasta darba laikā Bērzkalnes pagasta telpās apskatāma Bērzkalnes pagasta iedzīvotāju Zaigas Siliņas ktrustdūrienā izšūto gleznu izstāde "ES DZĪVOJU, LAI RADĪTU – RADOT DZĪVOJU".

Informē Valsts meža dienests

Šogad bijis mazāk meža ugunsgrēku nekā pērn

Valsts meža dienests ar 12.septembri atceļ meža ugunsdrošā laikposmu, kura laikā, atrodoties mežā un purvā, bija jāievēro vairāki aizliegumi. Šogad reģistrēti 355 meža ugunsgrēki, tajos izdeguši 220 hektāri meža zemes.

Ugunsdrošā laikposma sākumu un beigas ik gadu nosaka Valsts meža dienests, ņemot vērā laikapstākļus. Šogad tas sākās 2. maijā un noslēdzās 12.septembrī. Ugunsdrošajā laikposmā spēkā bija vairāki ierobežojumi, piemēram, ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem nedrīkstēja braukt pa mežu un purvu ārpus ceļiem, atstāt ugunsurus bez uzraudzības.

Neskatoties uz to, ka ir atcelts ugunsdrošais laikposms, Valsts meža dienests aicina arī turpmāk mežā ievērot ugunsdrošības prasības, jo plaša mēroga ugunsgrēku var izraisīt pat vismazākā dzirkstele. Pamanot meža ugunsgrēku, nekavējoties jāzvana uz vienoto ārkārtas palīdzības izsaukumu numuru 112 un pēc iespējas precīzāk jānorāda notikuma vieta!

Valsts meža dienests šogad reģistrējis un dzēsis 355 meža ugunsgrēkus. Kopējā uguns skartā platība meža zemēs ir 220 hektāri, no tiem 68,5 hektāri ir jaunaudzēs. Pērn tika dzēsts daudz lielāks skaits meža ugunsgrēku, izdega arī lielākas platības. 2021. gadā līdz 12. septembrim bija reģistrēts 441 meža ugunsgrēks ar kopējo uguns skarto platību 503 hektāri, no tiem 111 hektāri bija jaunaudzēs.

"Kopumā 2022. gada ugunsdrošais laikposms vērtējams kā salīdzinoši mierīgs, par to liecina gan ugunsgrēku skaits, gan izdegušās platības. Lai gan vasara bija karsta, pateicoties regulāriem nokrišņiem, ugunsbīstamība samazinājās," saka Valsts meža dienesta Meža un vides aizsardzības daļas vadītāja vietnieks Zigmunds Jaunķiķis.

Šogad lielākie meža ugunsgrēki bija Nacionālo bruņoto spēku Ādažu poligonā, kur izdega 52 hektāri, un Valmieras novada Skaņkalnes pagastā, kur izdega 18 hektāri meža. Līdzīgi kā iepriekšējos gados, arī šogad visvairāk

meža ugunsgrēku noticis Rīgas un Daugavpils tuvumā. Tas skaidrojams ar to, ka piepilsētu mežos ir liels cilvēku pieplūdums.

Vairumā gadījumu meža ugunsgrēki izcēlušies cilvēku neuzmanīgas, neapdomīgas, kā arī ļaunprātīgas rīcības dēļ. Šogad ļaunprātīga dedzināšana konstatēta 17 gadījumos. Tāpat meža ugunsgrēkus izraisījuši zibens spārieni, elektrolīniju īssavienojumi, mehānisko transporta līdzekļu iedarbība u.c.

Valsts meža dienests ir vadošā iestāde meža ilgtspējai. Dienests uzrauga meža apsaimniekošanu un izmantošanu, medības reglamentējošo normatīvo aktu prasību ievērošanu, kā arī īsteno meža ugunsapsardzību un uzkrāj informāciju par mežu un tajā notikušo mežsaimniecisko darbību. Valsts meža dienests ir uz attīstību vērsta, mūsdienīgi domājoša iestāde, kura pārmaiņus un ikviena darbinieka profesionalitāti uztver kā gudru ceļu uz izaugsmi. Valsts meža dienests ir pārliecināts, ka pastāvēs, kas mainīsies. Valsts meža dienests ir zemkopības ministra padotībā esoša valsts pārvaldes iestāde.

VINETA VILCĀNE, Valsts meža dienesta sabiedrisko attiecību vadītāja

Dažādi

Juridiskie un mediācijas pakalpojumi
Profesionālitate, atbildība, individuāla pieeja. Izbraucu pie klienta.
Tālrunis: 29610276

95. KODS
Jauna grupa no 30.septembra autoskolā "Delta 9V",
Ezera ielā 3a. Iepriekšēja pieteikšanās. Tālrunis: 29208179.

"Balvi Auto", Brīvības 47,
26.septembrī plkst. 17.00 uzņems B kategorijas apmācībai. Braukšana 12 EUR /stundā. Tālrunis: 28700807.

Steidzami irē dzīvokli.
Tālrunis: 29628898.

Apsardzes kursi. Tālrunis: 26336910.

LOGI. DURVIS. Tālrunis: 26343039.

Spiežam, karsējam, iepakojam ābolu sulu Kubulos.
Tālrunis: 27004732.

Pameža griešana ar krūmgriezi.
Tālrunis: 28822388.

Pievied smilti, granti, šķembas. Remontē piebraucamos ceļus. Ierok un savieno ūdensvadus, kanalizāciju un elektrokabeļus.
Tālrunis: 25685918.

Siltinām mājas ar ekovati, granulām un termoputām. Tālrunis: 26748235.

Pateicības

Sirsnīga pateicība priesterim Andrim Priedem, ērģelniecei Janīnai, "Ritums" darbiniekiem, "Pierobežas" meitenēm, īpašs paldies Zīnai, Igoram, radiem, draugiem, kaimiņiem, Veronikai, darbabiedriem par līdzjutības vārdiem, visiem, kuri domās un ar savu klātbūtni bija kopā ar mums, pavadot māmiņu, vecmammu, vecvecmammu **Teklu Prancūni** mūžības ceļā.
MEITA, DĒLI, MAZMEITAS AR ĶĪMENĒM

Izsakām sirsnīgu pateicību prāvestam Oļģertam Misjūnam, vijolniecei Sintijai Pujātei, dakterei Iļgai Zušai, apbedīšanas birojam "Ritums", "Senda Dz" kolektīvam, Jānim Sprinģim, Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības kolektīvam, Elfrīdai Fjodorovai, Rugāju pagasta pārvaldei, visiem radiem, draugiem, darba kolēģiem un kaimiņiem, kuri bija ar mums kopā domās, jūta līdzī un atbalstīja ar savu klātbūtni, pavadot vīru, tēvu un vectēvu **Juri Blūmu** mūžības ceļā.
SIEVA UN DĒLI AR ĶĪMENĒM

Kā brīnumsveči es izdzisišu,
Kad pieskāries būs liktenpirksts,
Bet ļoti gribas, lai aiz manis paliek
Kaut viena tumsai neatdota
dzirksts.
*Lai paliek ābele, ko iestādīju,
Un vārds, ko kādam teicu
mierinot,
Lai godīgs darbs bez skaļuma ir
vainags
Pie zemes vārtiem, ko man līdzī
dot!* (K.Apškrūma)
Izsakām visdziļāko līdzjutību un sēru brīdī esam kopā ar **Ināru, Jāni un Gintu**, pavadot mūžībā vīru, tēvu **VALENTĪNU BUBNOVU**.
Esošie un bijušie kolēģi Baltinavā

...skumjas
starp rudens dzeltenām lapām
Uz pēdējām asterēm krit.
Skumjš ir atvadu lietūs
Pat tad, kad saule spīd. (H.Skuja)
Skumju un atvadu brīdī mūsu līdzjutība un mīlerinājuma vārdi **Jānim Bubnovam ar ģimeni**, no **TĒTA** uz mūžu atvadoties.
Klasesbiedri un audzinātāja A.Priedīte

Kas smagāks vēl var būt,
Pa dzīves taku ejot,
Kā atdot zemei to,
Kas sirdij tuvs un dārgs.
(I.Lasmanis)
Izsakām līdzjutību **Inārai Bubnovai un bērniem, VĪRU un TĒVU** smilšu kalniņā pavadot.
Aija, Anita, Iveta

Lai tēva mīlestība visos ceļos vada,
Lai tēva miers jums spēku dod.
Lai labā, apklususi sirds vēl ilgi
Teic padomus un ceļamaizi dod.
Atbalsta un līdzjutības vārdi mūsu kora dziedātājam **Jānim Bubnovam un tuviniekiem, TĒVU** kapu kalnā pavadot.
Baltinavas jauktā kora dziedātāji, dirigente

Vairs neiešu pa silu sūnu taku,
Neglāstišu bērza tāsi balto.
Vien egļu zaru nolieciēt man blakus,
Lai vieglāk ir, lai neļūt zemes elpu
salto. (K.Apškrūma)
Šajā skumjajā atvadu brīdī esam līdzās, dalām sāpju smagumu ar **Ināru un tuviniekiem**, vīru, tēvu, brāli, onkuli **VALENTĪNU BUBNOVU** mūžības ceļā pavadot.
MK "Ventuļie Vilki" mednieki

Kļūst dzīvības siltums par sveci,
Kas gaismu ir beigusī liet,
Mijš cilvēks
Kad projām
Mūžībā iet... (K.Apškrūma)
Izsakām līdzjutību **Inārai, Gintai un Jānim**, vīru, tēti **VALENTĪNU BUBNOVU** mūžībā pavadot.
M.Pīlāne, V.Pužule, A.Prikule, Leicānu, Gabranovu, Skabu ģimenes

Tukša paliek lauku sēta,
Klusa paliek istabiņa.
Apklususi tēva soļi,
Nav vairs tēva padomiņa.
Izsakām līdzjutību un mīlerinājuma vārdus **Gintai Keišai un pārējiem tuviniekiem, TĒTI** kapu kalnā pavadot.
Bijušie klasesbiedri, audzinātāja

*Aiz katra paliek dzīve
Un pasacītais vārds,
Bet atmiņas tik dārgās
Sirds ilgi saglabās.*
Izsakām visdziļāko līdzjutību **Gintai Keišai ar ģimeni**, pavadot TĒVU kapu kalniņā.
Balvu Valsts ģimnāzija

*Viss aizgājis, kas izdzīvots un bijis,
Nu dvēselīte jau debesis jaunu
līdzdu vij.*
Izsaku līdzjutību **Inārai, Gintai un Jānim**, vīru, tēvu **VALENTĪNU** mūžībā pavadot.
Zenta Logina

*Lai sapnis balts viņa dvēselī aijā
Un klusais miers saviem spārnēm
sedz.* (Ā.Elksne)
Izsaku patiesu līdzjutību **sievai Inārai, bērniem Jānim, Gintai un znotam Dagnim, VALENTĪNU BUBNOVU** mūžībā pavadot.
Ņina

Lapa nobira dzīvības kokam,
Mūžības vēji nu klēpī to nes.
Tur, kur debesu mājokļos tālos
Salido cilvēku dvēseles.
Izsakām visdziļāko līdzjutību **Bubnovu ģimenei**, vīru, tēvu **VALENTĪNU** mūžības ceļā pavadot.
Baltinavas MMS kolektīvs

...skumjas
starp rudens dzeltenām lapām
Uz pēdējām asterēm krit.
Skumjš ir atvadu lietūs
Pat tad, kad saule spīd. (H.Skuja)
Skumju brīdī izsakām visdziļāko līdzjutību **Gintai ar ģimeni un tuviniekiem, VALENTĪNU BUBNOVU** pavadot mūžības ceļā.
Alda, Brieži Baltinavā, Martuzāni Krišjāņos

*Tu aizej prom pa krāšņu ziedu taku
Uz mūžību! Šalc egle, priede, bērzs.
Tik kādā mājā, kādā istabiņā
Gan tavas balss, gan tavu soļu
trūks.* (K.Apškrūma)
Skumju brīdī mūsu patiesa līdzjutība **Inārai Bubnovai ar ģimeni, pavadot vīru, tēvu VALENTĪNU** klusajā mūžības ceļā.
Baltinavas pagasta vēlēšanu iecirkņa kolēģi

*Ar bērniem, mazbērniem un padarītiem darbiem
Tu paliec šai saulē un mūžībā.*
Izsakām patiesu līdzjutību **Ingridai, meitām Dacei un Sandrai, mazbērniem Danijai un Ivo**, pavadot aizsaulē **JĀNI CIRČENI**.
Bulīgu ģimene

*Cilvēka dzīvei ir zvaigznes gājums –
Tā iemirdzas un nodziest,
Paliek klusums, neizteikti vārdi...*
Skumju brīdī izsakām līdzjutību **Staņislavam Mazuro**, no **TUVA CILVĒKA** uz mūžu atvadoties.
SIA "BalviFlora" kolektīvs

*Zaļš egles zars un balto sveču
liesmas
Kā sveiciens pēdējais iet līdzī
mūžībā.* (V.Kokle-Liviņa)
Mūsu klusa un patiesa līdzjutība **Staņislavam Mazuro**, pavadot tuvu cilvēku **RĪTU ZAHARĀNI** klusajā mūžības ceļā.
Ina, Ināra, Zigrīda

*Tu aizej prom pa krāšņu ziedu ceļu,
Uz mūžību – šalc priede, egle,
bērzs.*
*Tik kādā mājā, kādā istabiņā
Gan tavas balss, gan tavu soļu
trūks.* (N.Dzirkale)
Izsakām patiesu līdzjutību **Veraī Akmenei un tuviniekiem**, pavadot vīru, tēvu **ĒVALDU** kapu kalniņā.
Anna, Māris

*Nolīst asara, sažņaudzas vaigs,
Pienāk nesauktais ardievu laiks.* (H.Dorbe)
Izsakām līdzjutību un sāpju brīdī esam kopā ar **tuviniekiem**, kad kapu kalniņā jāpavada **VADIMS GROMOVS**.
Bijušie kolēģi: Andris, Juris, Igors

*Bij' dzīve, darbs, mīlestība.
Bij' prieks zaļš kā bērzs.
Un bij' arī ciešanas, sāpes,
Lai pilns būtu mūža mērs.* (A.Balodis)
Skumju un atvadu brīdī izsakām līdzjutību **sievai Elitai, meitām Ievai un Alīnai, mazbērniem, VADIMU GROMOVU** mūžībā pavadot.
Andžu, Baranovu, Božeskulu, Garozu, I.Leišavnieka, J.Leišavnieka, P.ļvova, J.Pušpura, N.Pušpura, Žogotu ģimenes, Muižniece, Sarkane, L.Kriloņa

*Ak, aiziet tomēr nebija vēl laiks,
Bet sēru sveces tev jau apkārt
degas.*
*Uz laikiem mūžīgiem tev acīs
segtas,
Kaut saule spīd, kaut laistās rudens
zelts.*
Izsakām patiesu līdzjutību **Elitai Gromovai un tuviniekiem**, vīru, tēvu, vectēvu **VADIMU GROMOVU** pāragri pavadot mūžībā.
Pjotra Ņvova ģimene

*Cik strauja ir dzīvības liesma,
To tikai vēji un liktenis zina...*
Lai mūsu patiesa līdzjutība **Tevi, Elita**, spēj mierināt, pavadot vīru **VADIMU GROMOVU** mūžības ceļā.
Naudaskalna TN dramatisks kolektīvs, Aina

*Tāda tu esi, rudens diena,
Bērzu loki, – un vētrām līdz atkal
aizlido lapa viena,
Bieža un tumša aug miglas siena,
Lietus asaras plakstos trīc.* (M.Bārbele)
Izsakām dziļu līdzjutību **tuviniekiem**, pavadot **VADIMU GROMOVU** mūžības ceļā.
VUGD Balvu daļas kolektīvs

*Kaut pa vistālāko ceļu
Viens tu aizgāji, tēt,
Es domās būšu tev līdzās,
Tu atmiņas būsi man klāt.*
Mūsu klusa un patiesa līdzjutība **Solveigai Nikuļinai un tuviniekiem, TĒVU** mūžības ceļā pavadot.
Kolēģi Balvu novada administrācijā

Mūžības nama logos svecīti
aizdedzini,
*Tēt, lai jūtu – tur augšā tu manu ceļu
zini.*
Mūžības miglā palsā, tēt, saki vārdu
vienu,
*Lai es jūtu, ka sargā mani vēl
šobaltdienu.*
Šajā sāpju un skumju brīdī patiesa līdzjutība **Solveigai Nikuļinai**, mīļo **TĒTI** zaudējot.
Bijušās kolēģes: Daina, Lūcija, Genovefa, Valija, Skaidrīte, Maruta

...skumjas starp rudens dzeltenām lapām
*Uz pēdējām asterēm krit.
Skumjš ir atvadu lietūs
Pat tad, kad saule spīd.* (H.Skuja)
Izsakām visdziļāko līdzjutību un bēdās esam kopā ar **Solveigu Nikuļīnu un viņas ģimeni, TĒTI** mūžībā pavadot.
Balvu novada pašvaldības grāmatvedības nodaļas kolēģi un šoferis Rolands

*Laiks apstājas ar skarbu piesitienu
Nav nākotnes, ir tikai vēju balss.
Un kādai mīlai, labai sirdij
Nekad vairs nesāpēs, ne arī sals.* (N.Dzirkale)
Skumju brīdī mūsu klusa un patiesa līdzjutība **Anitai**, vīru **IVARU** zemes klēpī guldot.
Aivars, Viktors, Alla

*Pārtrūka stīga, aplkusa dziesma,
Apdzisa zvaigznes, saira sapņi,
Viss tas notika pēkšņi un strauji,
Pielīja sāpju un asaru trauks.* (Z.Purvs)
Anitiņ, lai mūsu klusa un patiesa līdzjutība palīdz pārvarēt negaidīto sāpju smagumu, vīru **IVARU** mūžības ceļā pavadot.
Velta, Endija

*Cilvēks kā mirdzoša zvaigzne
Debesu plašumos mīt –
Ne zināt mums stundu, ne brīdī,
Kad dziestoša lejup tā krit.*
Izsakām patiesu līdzjutību **Anitai Bukšai un visiem tuviniekiem**, vīru, tēvu **IVARU BUKŠU** mūžības ceļā pavadot.
Pastaru, Mežalu, Keišu, J.Šakina, L.Šakina ģimenes

*Aiztecēja mans mūžiņ'is
Kā dzīparu kamoliņš,
Te satīnu savas dienas,
Ij baltās, nebartās.*
Izsakām visdziļāko līdzjutību **Imantam un tuviniekiem, VECMĀIŅU** pavadot Dieva valstībā.
Skaidrīte, Jānis, Janeks, Aivars

*Teiksim ardievas māmuļai sirmai,
Kas soļiem tik gurušiem gāja,
Kas bērniem un mazbērniem klusi
Mīļus vārdus kā dimantus krāja.*
Kad pa skuju klāto taku mūžībā devusies mīļā **VECMĀIŅA**, izsakām patiesu līdzjutību **Imantam Kuzminam ar ģimeni**.
Burku ģimene

Vaduguns
INDEKSS 3004
IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr. LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X
Publicitāte materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem atbild to autori.

REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS **E.GABRANOVŠ** - T. 29360850
ŽURNĀLISTI: **S.KARAVOIČIKA** - T. 26707934;
Z.LOGINA - T. 29203754; **I.ZINKOVSKA** - T. 28319682;
M.SPRUDŽĀNE - T. 27832538; **I.TUŠINSKA** - T. 27145837;
A.LOČMELIS - T. 26665086. KOREKTORE **S.GUGĀNE**
GRĀMATVEDE **S.BĒRZIŅA** - T. 25908200
ŠOFERIS **A.KIRSANOVŠ** - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: **vaduguns@apollo.lv**
mājaslapa: **vaduguns.lv**
Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns", R.KACĒNS
Iespiests SIA "Latgales Druka", Rēzeknē, Baznīcas 28
TIRĀŽA - 2550